

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Sectio III. De remedijs supernaturalibus diuinis seu Ecclesiasticis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

tur, ligatos iuuare. Isaac scribit, quod si coniuges fel Zangarini pisci, secum habuerint in paropside iuniperi, & antequam somnum capiant, eos super carbone posito fumigentur, omnia veneficia euanescere. Nicola Florentinus laudat theriacam cum succo Hypericonis exhibitam, & Hypericon ad formam emplastri rebus appositum. Ioannes de Vigo ait, quod Picus avis asata vel elixata, habet virtutem soluendi maleficiatos. Alij cum Plinio volunt abrotinum oleo illitum, & cum vino sumptum non parum prodesse. Denique generalia remedia hic profunt quoque fere omnia. In quibus ego omnibus illud Haaci Christianum monitum semper praemitendum cenfeo. Nam quanta sit vis, & utilitas remedium Ecclesiasticorum sequens sectio demonstrabit.

Morale remedium videatur, quod Dionysius musicus Aegyptius prodiderat; Magia in rudes & male moratos vim esse aliquam, in Philosophia studiosos nullam. Sed hoc refellit Origenes lib. 6. contra Celsum, nam (vt scribit Maeragenes, Apollonij Thianæi magicis praestigijs, & ludibrijs multi Philosophorum capti fuere, etiam ex nobilioribus, & inter hoc Ophitarum parens Euphranes.

SECTIO III.

De remedijs supernaturalibus diuinis seu Ecclesiasticis.

Hæc sola carent omni peccato & periculo, & à Christo, vel Apostolis eorumque successoribus fuere instituta: his, ante omnia vt vtantur homines, docendi monendiq; sunt. Hæc animæ profunt temper, corpori nunquam nocent; in penumero à morbis, & alijs maleficiorum noxis liberant, aut præferuant. Hæc sapientiores medici & Catholicè sentientes approbant, vt Ioan. Fernel. lib. 2. de addit. & Cornel. Gemma in Cosmocris. Bapt. Codronchus lib. de morb. venefic. Andr. Cæsalpinus Disq. de nat. demon. & alij. Nec raro cogitur dæmon à Deo, mendaci ex ore veritatem promere & ablegare hominem ad hæc Ecclesiastica remedia, quibus ipse vapulet. In valle quadam Cisalpina diœcesis Nouariensis destituebatur puella sensibus, sed & umbrarum spectris, quas sibi videre videbatur, reddebatur attonita ac similis stupenti: versabatur in vltimis fimbrijs huius, de qua loquimur vallis, mulier veratrix & saga, qua carminibus profitebatur sanare, qua apud alios insanabilia essent. magni ad eam concursu hominum consilij gratia & auxilij: & quamquam reclamarent nostri & scelus ostenderent, tamen illis abeuntibus adolescentula genitrix, affectu materno filiam mittit, consulitque muliercula de umbris, & remedium petit laboranti. Tū maga, adducit e puellam ad illos (homines Societatis intelligebat) qui nuper apud vos versabatur: ab ijs petit e opem. paret mater, filiam adducit itinere octo millium, idè expont, ac responsum venefica: vtramq; adhibita peccatorum confessione, sacro se corpore Christi communito præcipiunt nostri: quo facto melius habuit adolescentula.] Benicius litteris Prouin. Mediol. Anni 1591.

Primum est remedium in hoc genere.

nerè.

ad Eph. 6
v. 16.
b. i. Theff
i. v. 8.

in Epit
ormica
ap. 4.

d Naziáz.
rat. in
Cyprian.

nere Vera & Viua fides, hoc est charitate Dei & proximi vallata. hoc scutum nobis præfert & præbet D. Paulus ad Ephesios scribens, hanc lorica, vt Theſſalonicenſes induant, vrget: b hanc diſcipulis ſuis cõmendat magnus ille Antonius: Magna, inquit, dilectiſſimi aduerſus dæmonem arma ſunt, vita ſincera & intemerata in Deum fides. Ioã. Niderius c ex Petri cuiuſdã dictis quin que remedia, vt efficaciſſima laudat. 1. habere fidem integram, & Dei præcepta in charitate ſeruare. 2. ſe ſigno crucis & oratione munire. 3. ritus & caremonias Eccleſiæ colere. 4. publicam iuſtitiam bene exſequi. 5. Chriſti paſſionem verbo vel memoria ruminare.] de alijs poſtea dicendum. de primo, confirmat exemplo huiuſmodi. Cum (inquit) quidam maleficus, me inuocaret, vt quendam inimicum ſuum vita priuarem, aut in corpore lederem grauius, fulminis ictu, aut alio modo: vocaui ego magiſterulum id. d. dæmonem: qui mihi reſpondit, quod neutrum facere poſſet: Habet, inquit, fidem bonam, & diligenter ſe ſigno crucis munit. idcirco non in corpore, ſed in vndecima parte fructuum ſuorum in campo, ſi libet, ei no. ere poſſum.] Sic Cypriano Mago dæmon reſpondit, ſe Chriſti fide munitis nocere non poſſe. d in B. Ambroſiũ Iuſtina Auguſt. quendam maleficum nomine Innocentium immiſit. hic poſtea palãm ſaſſus, delegaſſe ſe dæmones, qui Ambroſiũ interficerent, led ne ad fores quidem domus, vbi manebat Epiſcopus accedere potuiſſe. eo quod ignis inſuperabilis omne illud ædificium cõmuniret, à quo adhuc remoti vrentur. Atq; ita victas artes ſuas, quibus contra ſanctũ Dei ſacerdotẽ ſe aliquid efficere poſſe arbitrabatur. Lege Paulinum in vita D. Ambroſij. alia refert ad hoc probandũ Thomas Boſius l. 15. de Eccl. Notis cap. 1. verſ. 5. Sed ſunt apud Patres alia magis accommodata. Nar-

A rat Caſſianus. duos Philoſophos magicis præſtigijs & circumuentione demonum conatos D. Antonium perturbare: ſed cum irrito labore nihil penitus præualerent: eo perſecerunt, ait, tales tanta eorum inſidia, tanta magica arte quaſita, vt pro hac euidentiffime comprobarent, magnam profeſſioni Chriſtianorum in eſſe virtutem: quibus illa tam ſeua, tãque potentis vmbra: quas exiſtimabãt ſolem lunãq; ſi ad eas directe fuiſſent, obducere potuiſſet: hunc non ſolum nihil ledere, ſed ne ad punctum quidem, de monaſterio ſuo valuerint * perire. Epiphanius in hæreſi Ebioneorũ, que eſt. 30. ſcribit conatus magorum, vt feminam quandam Chriſtianam in amore pellicerent, & tandem quo pacto per crucis ſignum & Chriſti fidem ſuperarit mulier: & claudit narrationem hoc epiphonamate: quod non valuit incantantis vis, vbi er. ut nomen Chriſti & ſignaculum crucis.] Confirmat experientia, fide Chriſtiana in Indiam, inuecta, dæmonum præſtigia; ſpectra oracula vel planẽ, vel magna ex parte vbique ſublata. Et quid Indiam memoro? proxima nobis Friſia eſt, ſcribit de illa Cornel. Kempentis lib. 3. de origin. & ſitu Friſiæ, cap. 31. Circa tempora Lotharij Imper. erant paſſim in Friſia multi a laruarum infernalium ſpectra: qua in paruo quodam ſuper eminentis collis ſuperſulto, ſubterraneum habebant ſpecum abſq; humana ope artiſu ſo præſtigioſo exſtructum, in quo reſidebant, quas antiqui vocabant, Albas Nymphas, ſive vulgari gentis ſermone VVitte VVyven. harum ſpeciem adumbratam, non veram fuiſſe conſtat: qua ſolebant nocturnos viatores, gregumque & armentorum intentos excubijs, & puerperas cum infantibus ſapiſſime in abdita ſua, & ſubterranea antra clanculum abducere: in quib. ſubinde ſubterranei murmuris ſonus, at que etiam vagitus infantium auditi ſunt,

* Num b
gend. pro
turbat.

e vic
tum
d. 3.

& pra-

Et præterea etiam ingens fletus & gemitus hominum & quandoque Musarum concentus & voces dubia aure colligebantur. Quæ de causa magna fiebat custodia prægnantium mulierum, & parvulorum infantium, ne ab istis Nymphis infernalibus clam abriperentur. Quæ omnes damouum illusiones, post agnitum syncerum Dei Euangelium (erant enim tum Frisij Sabellij & Arj erroribus dementati) euauerunt, & in nihilum redacta sunt. Scripsit enim S. Odulphus contra eiusmodi illusiones demonum chartam de Sancta Trinitate, quam per Ecclesias & Parochias Frisia sacerdotibus misit, ut in populo frequenter publice legeretur. Charta exemplar, quod est Catholicae fidei quædam explicata professio, mox subdit idem Cornelius. De mandatorum Dei obseruantia & vita innocentia, quam sint efficax remedium, docere possunt D. Cyprian. ad Fortunatum, de exhortatione Martij, Laetantius, libro secundo. cap. 16. & Ambr. Ansbertus libro quinto. in Apoc. cap. 11.

A Secundum est legitimus in Ecclesia Catholica Sacramentorum usus: Ut primum in initiatis baptismus. Nam docet experientia, eos quos constat nondum baptizatos à maleficijs liberari, per baptismum absolute collatum: eos quos probabiliter putamus non baptizatos, per baptismum sub conditione idem consequi. dixi probabiliter putamus non baptizatos: nam ex leuibus coniecturis id putare non sufficit, ne ad conditionale quidem lauacrum e, verbi gratia, tantum quia quis noctu somnians ambulat vel maleficiatus est: hæc enim etiam baptizatis contingunt.

De baptismo, docet Ecclesiastica historia: Tyridatem Armeniæ regem,

A cum Christianos Diocletiani tempore varijs cladibus, & damnis affecisset. & Gregorium quidem in lacum luto & altitudine molestissimum fame enecandum misisset: Ripsimen vero virginem, reculantem illi obsequi, & socias eius Sanctimoniales plurimas, crudelissime necari iussisset: mox Dei vindictam consequutam. inuasit enim eum insania, qua plane dæmoniace furebat, & mutata corporis figura in porcum, mentis emotæ, dentibus suas absumebat carnes. cæteri quoque qui eius facta approbant, milites, magistratus & alij, in furorem redacti similia designabant & ipsi in suos conuersi, ut vult Nicephorus, vel mente tantum ab alienati, ut censet Metaphrastes: tandem baptismi lauacro abluti, corporis formam & animæ mentisque sanitatem receperunt, ipso illos baptizante, & hortante ad pœnitentiam D. Gregorio Martyre: non quidem illo Thaumaturgo, ut putat Scholiastes Nicephori: sed alio, ut docet Metaphrastes. Neque hoc malum vlla arte magica (ut eruditus vir censuit) fuerat illatum, sed Deo vindictam per Angelos malos exsequente: unde patet, cum ea vis fuerit baptismi, in dæmones maleficiorum auctores, maiorem in ipsos maleficos & eorum opera futuram. Non est dissimilis narratio. Ioannis Villanei apud Thomam Bosium Anno (inquit) millesimo ducentesimo nonagesimo octauo Rex Tartarorum Cassanus, quem vocant alio nomine Magnum Cham, cum ducentis equisum millibus Syriam cepit & finitimas regiones: omnibus itaque formidandis, petijt sibi uxorem filiam Regis Armenia, quod audisset esse pulcherrimam. Rex Christianus tanti Regis viribus exterritus, dedit. Illa post aliquod tempus è viro suo Cassano edidit in lucem

f Villaneus l. 8. c. 33
Bosius li. 1
de Notis
Eccles. c.
16.

Hhhhhh

partum

partum tanta deformitatis, vt Rex maritus nullo modo illum veluti suum voluerit agnoscere, quod monstrum videretur. Vocat ad consilium primarios de ipsorum sententia uxorem velut adulteram, partum veluti ex adulterio susceptum, ultimo supplicio adiudicat. Innocens mulier infelicitatem suam deplorans, ad preces confugit: ignara consilij, petijt vt sibi liceret baptizare, quem pepererat, data illi facultas: ita tamen, vt adessent baptismo aliqui spectata fidei viri vna cum rege, ne qua fraus fieret. Mirares. vbi baptizatus est puer, adeo venustus ac formosus apparuit: vt Rex, tanta re permotus, cum plurimis, nomen Deo dederit, & maximum Christiana rei factum fuerit incrementum.] fusus idem narrat D. Antonius. p. 2. histor. tit. 20. cap. 8. §. 9.

Veniamus ad recentiores narrationes æque certas Pet. Chieza de Leon. p. 1. Hist. Peruana c. 18. miraculi plenam de spectris victoriam huic Sacramento à Deo tributam describit, ex quo fideliter narrabo. Prope Anzermam, loco, cui nomen Piria, imperabat regulus cui frater florenti ætate erat, quem nominabant Tamaracungam. Iuuenis hic mire baptismum sitiebat: ea causa Christianos adire cupiebat: sed miris eum visis dæmones perterrefaciebant. Offerebant se soli videndos, olidarum auium specie, quas Auros nuncupant, cernens iuuenis dæmones scuire, ac cersiri Christianum in vicinia degentem iubet. venit ille non segniter, & intellecta reguli voluntate, crucis signum fronti eius impressit. hoc magis irritari hostes illi, & scæuori specie se inferre. videbat solus Indus, & Christianus nihil nisi saxa cadentia, & dæmonum sibila sentiebat. Aduentum commode eo loci Pachecus qui-

A dam Hilpanus, & se socium addidit Christiano alteri in discrimen. His cernentibus Tamaracunga trepidabat vehementius, & exalbecebat metu, quin & per aërem raptabatur: id omnes videbant, & ipsum quidem querentem gementemque, illos vlulantes sibilantesque excipiebant auribus. Semel cum Indus poculum vino plenum manu teneret: tibi vas in aëra efferri, & vino vacuum reddi: mox vinum in illud ex alto refundi, & formidine plenum Indum veste vultum faciemque cooperire, ne horrenda illa spectra in oculos incurrant. Sic tecto faciem, non remotis vestibus, nihilominus cretam in os ingerebant, vt obstructo spiritu fauces præfocarent. Tandem Christiani, qui continue interea Deum orant, statuere in urbem Anzermane deducere, vt ibi salutari lauacro tingere-

C retur. Dedere se comites viæ plures trecentis Indi: sed adeo pauidi, vt ad Principem baptizandum propius accedere non auderent. Venere simul omnes ad iter impeditum & præfractum: ibi hostes humani generis nitentur abripere in aërem, vt præcipitent: sed ille valida voce Christianos orabat vt suppetias venirent accurere, & in medium agmen suum, recedentibus metu Indis, recepere, & cingentes eum funibus, funes cingulis suis alligauerunt: atque ita medium stantes simul incedebant, manu tres cruces præferentes, nunquam intermissis pro liberatione & salute miseri precibus. Ne sic quidem omni molestia liberi processere. Sæpe illum terræ adfixere hostes: & in viâ cuiusdam accliu ascensu, vix manibus eleuare in aera volentium & necare nitentium extorsent. Vt vetum Anzemam, in Pacheci domum Christiani, quodquod in oppido, con-

uenere:

uenerunt : ibi omnes cernere crebro grandine de tecto lapides deiici, & audire sibilantes, clamantesque demones solempne illud quo soliti Indi Martem lacessere: Hu, Hu, Hu, ferociter & crebro occurrere ingeminatum. Mortem demones intentabant, nisi voluntatem baptismi abijceret: contra Christiani Deum obsecrabant, ne demones permetteret erepta corporis vita Indo animæ vitam impedire. Gliscente deinde saxeo imbre, templum petiere. Ibi, quia stramineum erat, Eucharistia non asseruabatur. Aiebant nonnulli, se ante ingressum noscisse quos inambulantes audiuisse. Vbi templum apertum, & cum Indo ingressi ceteri, cernebat Indus demones terribili specie, sed capite deorsum terram spectantes, pedibus surrectis: cumque Frater Ioannes ordinis Beatæ Mariæ, pararet eum baptizare, non visi vlli Christianorum demones, in omnium oculi, Indum eripiunt, sustollunt in altum, & capite deorsum, ut ipsi erant, statuunt.

Christiani tum fide freti, alta voce, *I E S V* Christe adiua nos, in clamantes, Indum extorquent retentantibus, & iniecta collo eius sacra stola, aqua lustrali aspergunt. attamen adhuc in templo sibila fremitusque audiebantur: Tamaracunga demones cernebat, & alapis frequentibus cadebatur, adeo ut & pilum quem obtendebat oculis, ei excusserint: & faciem ab ijs conspuebatur salua fetida. Hæc nocte accidere. Orto mane monachus sacris vestibus induitur, ut incruentum offerat Sacrificium. Vix missam inchoarat, celsarunt sibila, fremitus, ululatus, strepitus, desijt Indus vexari. Peracto Sacrificio, Tamaracunga cum vxore & liberis baptismum flagitat: quo percepto, fide ro-

A bustior & audacior factus: se iam Christianum asserit, experiri velle, quid hostes possent. Solum sinerent periculum facere. solum non ausi aggredi. lætus ter quaterue per templum obambulans clamabat, gaudium non capiens, *Christianus sum, Christianus sum.* ut vidit se immunem, & victorem, domum redijt: nec quicquam amplius molestiarum sensit. Tantavis baptismi fuit.

B *In Bungo anno 1596. erat femina gentilis à demone obsessa huic indicatum est à demone liberari non posse, nisi fiat Christiana: cum illa annueret, & iam se ad baptismum compararet, nocte insequenti demonei dissuasit, ne fieret Christiana, dicens: hæcenus tanta familiaritate, tanto tempore mihi es coniuncta, & nunc me deseru? non ab ijs profecto inulta. dormienti itaque, nec sentienti, abscondit capillos, vno tantum capillorum flocco relicto. Illa vero cum summo mane deprehenderet sibi ademptum capillum, & arundini lecto opposita implexum: calcas ea fraude sibi aditum putauit, ut citius aduolaret ad baptismi antidotum: quod & factum est: atque eo suscepto mansit ab omnibus demonis molestiis immunu.] sic P. Lud. Frou in lit. Japon. illius anni. Ex eodem sunt sequentia.*

C *In Cia zurana insula gentili adolescentulo octodecim annorum se crebro visendum offerebat canis ingens, horribilis, & rufus: qui eum alloquebatur, & per montes in loca abdusissima deducebat, detinens eum ibi biduo, vel triduo, atque impellens, ut se manibus sublatis adoraret, aliaque scripture magna faceret. Adolescentens miser, videns se tantas molestias à capitali humani generis hoste perpeti, tandem profugium habuit ad Ecclesiam, doctrinam CHRISTIANAM audiuit & didicit, baptismi*

Sacramento Christo deuinctus, ac de cetero nunquam à Tartareo illo cane diuinxatus.]

Bungi circa annum 1549. quidam ancillam habebat demoni familiarem. Nam demon ad eam accedens vulpu figura singulis noctibus domo educebat. verum per baptismum suscepta fide, ab hoc spectro liberata est. Littera Laponica illius temporis. Tantum dæmoni detrahitur veræ fidei susceptione. cui rei firmandæ adiciam ex Rhenanæ prouinciæ gestis aliud.

Anno 1583. Herbipoli ades erant cuidam parochi non procul ab vrbe, siue malo damone, siue prestigij infesta. Narrabat ipse parochus, domesticique propinqui, quidquid erat in adibus magno impetu ad terram adfligi, ardentes præterea faces easque plurimas in conclauis, quo nulla aspirabat aura concluso, anhelitu vno restinguire lectos cubantibus; puluinos ceruicibus visumma subtrahi: plerisque domesticorum sic præcludi fauces, vt præfocari viderentur: denique multa & ad spectum & auditum in eadomo fieri solita. Parochus tristis, consilijque inopes nostros adiit, commemoratisque, quas pateretur, iniurijs, Sacerdotem aliquem cuius presidio iuari se posset, à Rectore poposcit. Datum est ubi negotium, qui cum ieiunus sub vesperam eo se contulisset: vix intra limen pedem intulerat cum ea ipsa qua audierat intueretur, ipso eum comite in spectante parieti stimpacta scutella, tanta vi, tantoque impetu iaculantis, vt eos qui aderant metu propemodum exanimarit. Pater omnes bono animo esse iussit, hortatusque parochum, vt ad expiandum animum se compararet: ipse super pelliceo stolaque indutus in superiore adium parte, vbi plerumque tumultuari assueuerat demon, ascendit. Hic vsitata Ecclesia religionibus ad da-

A mones fugandos adhibitis, cum responsum daretur nullum: neque Sacerdoti voce prouocatus adisset, redit ad exhortandos domesticos, præcipueque ad heresim abiciendum, expiandique confessione peccata: tum lustraturite sedibus, ad collegium non sine magno animorum fracture uertitur. constat enim multos ab heresi restitutos, Ecclesia, & ad illas omni superiori molestia, vt testatus est postea parochus liberatus.]

B.] fuit eodem tempore Monachij in Bauaria quidam adolescens Iudæus, XXII. natus annos, communi omnium gratulatione in ipsa Gymnasij aula baptizatus. huic miras sæpe demon instruxit insidias: & quo magis uigebat ille baptismum, eo hic impugnabat vehementius. nudum pene de nocte eiecit ex adibus, interdum etiam fauces illi premere, nonnunquam eum visis spectrisque terere, vt de mente illa degeret, consuevit. Vultus demonis adeo scedi, vt negaret adolescens parem sibi vllum videri ijs imaginibus cruciatum. Pridie eius diei, quo baptizate lustrandus erat, quoniam eo demum die de victoria demonis agebatur, multo eum vehementius inuidus hostis exercuit: ita vt is ne à pluribus quidem contineri loco posset. Vt autem vi baptismatis Christi membrum effectus est, continuo fractus & debilitatus demon fuit.]

D Non dissimilis vis est Confirmationis. testatur enim Lactantius gentilium sacra litare non potuisse, si assisteret Christianus aliquis sacro chrismate delibutus: & sic huius virtute Sacramenti dæmones fugari solitos, ne possent in visceribus hostiarum futura depingere, vel consulti responsum reddere. Et narrat Prudentius ipsi apostata Juliano id accidisse, & omnes magicas eius artes, sic irritas factas, vnius Bataui spiculatoris Chrismate signati presentia:

Principibus tamen è cunctis non defuit
 vnus
 Me puero, vt memini.
 & postea.
 Fortè litans Hecaten placabat sanguine
 multo,
 Cum subito exclamat, media inter sacra,
 sacerdos
 Pallidus, eni quid ago? maius, rex optime,
 maius,
 Nescio quod Numen, nostris interuenit
 aris.
 Accitas video longè dispergier um-
 bras.
 Territa Persephone vertit vestigia re-
 tro,
 Exstinctis facibus, fracto fugitiua fla-
 gello.
 Nil agit arcanum murmur, nil Thessala
 profunt
 Carmina turbatos reuocat nulla hostia
 Maneis.
 & postea causam exprimit turbati Sa-
 crificij & artis irritæ.
 Nescio quis certè subrepsit. Christicola-
 rum.
 Huc iuuenum genus hoc hominum tremit
 insula, & omne.
 Pulminat Diuum. lotus procul absit &
 vnctus.
 Pulcra reformatis redeat Proserpina
 sacris.
 Dixit, & ex sanguis collabitur, ac velut
 ipsum
 Cerneret. exserto minit antem fulmine
 Christum
 Ipse quoque exanimis postto diademate
 Princeps:
 Pallet, & adstantes circumspicit, ecquis
 alumnus
 Chrismatis inscripto signaret tempora
 signo:
 Qui Zoroastras turbasset fronte susur-
 ros.

A
 Armiger è cuneo puerorum flauicomman-
 tum,
 Purpurei custos lateris, deprenditur
 vnus;
 Nec negat, & gemino gemmat a hastilia
 ferro
 Projicit ac signum Christi se ferre face-
 tur.
 Profluit pavidus, deiecto Antistite, Prin-
 cept
 Marmoreum fugiens nullo comitante sa-
 cellum,
 Dum tremefacta cohors, domoniq; obli-
 supinas
 Erigit ad cælum facies, atque inuo-
 cat.
 Iesum.

Nec ocio multo, nec labore opus
 Scholiastæ Prudentij, ad narrationis
 huius de Iuliano confirmationem a-
 pud varios inueniendam: quam illi
 suggerebat vnus Orat. 1. in Iulianum
 Greg. Nazianz.

R
 Aliud accipe narratum à Cantipra-
 tensi his verbis; venerabilis Bonifacius
 quondam Lausanensis Episcopus, me audi-
 ente, tale quid recitauit. Erat in quadam
 villa cæcus quidam, qui vaccas totius villa
 in pascuis custodiebat, repellebat à frugibus,
 & ad certa loca pascuis vberiora ducebat:
 & quod maioris erat prodigij colores, & sta-
 tum singularum vaccarum specialiter dis-
 cernebat. v. g. vt si vaccam coloris talis ab
 eo petuisses, sine difficultate vaccam talem
 tibi apprehensam in cornibus obtulisset. Ad
 locum autem cum quidam Episcopus adue-
 nisset & de cæco audisset talia, & probas-
 set, quasiuit ex eo, si confirmationis sacra-
 mentum ab Episcopo suscepisset, at ille: non
 irquit. Nec mora, Episcopus eacum confir-
 mauit, & mox ab eo vaccarum discretio
 est ablata, quoniam demonum operatione
 & ministerio hoc fiebat.] lib. 2. Apum
 cap. 57. part. 33. vides vim sacræ vnctio-

nisin difijciendis Satanæ machina-
mentis?

De exomolegi & peccatorum confes-
sione, breuiter hæc accipite. Circa an-
num 1591. Pontimusi puer erat nobili
magis pollens genere, quam domo opulenta:
compingitur in aulam parentum iussu à
gymnasio abstractus: sed mobilitate ingenij,
cum recurreret desiderium vita prioris,
statuit inter lixas calonesque versari potius
in castris. iter ingresso atra viri species oc-
currit in serica veste, qui interrogans
causam tristitiæ, pollicetur remedium. Ve-
rum, ubi ego te adiuuero ecquid pramij? At
puer.

Vt totum (inquit) me excutias ne te-
rumcium quidem reperias. subiicit alter. da
te mihi modò: nulla tibi cupiditas frustra
erit. existimauit puer se in seruitium. expe-
ctat: postulat tempus deliberandi. ille contra,
onerare promissis ingentibus, vt vel puero
tanta iam vaniloquentiam mira esset. suspe-
ctare cepit, num in figura hominis lateret
cacodæmon. Mox cum tacitus totum eius
corpus emetitur oculis, sinistrum pedem a-
nimaduertit cum bifida vngula ac defor-
mi: statim cohorrui, & (qui mos recte in-
stitutus in metu repentino) IESVM inge-
minans CRVCIS signo armat frontem: eo-
demque puncto seua species euauit. Ter-
tio post die ad suos reuerrenti eadem ima-
go se offert & proditur pedis eadem nota.
Quærenti vtrum capium esset consilium,
respondit puer sibi domino opus non esse.
rogatus quo iret, urbem nominauit. tum
dæmon ante eius pedes crumenam iacit so-
nantem, in qua triginta, quadragintaue
Flandrici nummi (ex his reperti postea in-
aurati duodecim, recentes dices & aspe-
ros, veluti ab adulterantibus monetam:
nam creò: fuisse ignis ostendit) tum pulue-
rem in linteo perniciosam tradit, cuius-
que subita morte tollendo. addit consilia ad

A turpes libidines, & admonita, ab Pia-
cularis vsu aquæ, & ab adoratione con-
secratæ hostiæ (quam contemptim pla-
centulam appellabat) abstinenti: eam blas-
phemiam dum auersatur puer animo pio, si-
mulque veretur, ne obtorto collo strangule-
tur à monstro, salutare crucem impri-
mit pectori, statimque magno impetu alli-
ditur ad terram: nec nisi post semihoram
B exsurgit: mox matris redditus scholæque,
& sacra confessione expiatus, è laqueo ve-
nantium, metug, ereptum se esse diuina ope
gratulatur.] Bencius in litteris Prouinc.
Franc.

Si quis malit vetusta: sic scribit He-
ctor Boëthius lib. 8. rerum Scoticarum,
Anno Christianæ salutis sexto supra o-
ctogesimum millesimum & quadrin-
gentesimum, nauigantibus è Phorcea æ-
stuario in Flandriam negotiationis causa,
C tanta suborta est ventorum vis, vt velis ma-
lo, armamentisque ruptis, nauique fæde in-
ter tumentes vndas iactata, certissimam
mortem cuncti expectarent. Nauicularius
tantam, tamque insolitam aeris inclemen-
tiam eo temporis demiratus (suberat enim
solstitium æstiuum) um id non scierunt: sed
malorum dæmonum, qui hominibus semper
D sunt infesti, insidijs, magnis tribueret cla-
moribus: reddita est vox ex ima nauis mulie-
ri se miserè incusantis, quod incubo huma-
na sub effigie, qui cum per multos ante actos
annos habuisset consuetudinem, iam tum
fuisse commixta, & ab eo subacta: mari
ergo celerius se tradendam, vt ipsa preuen-
te, quæ tanti mali imminenti causam præ-
stitisset ceteri Dei benignitate permanerent
E incolumes. Accedens ad lacrymantem
fæminam iubente nauiculario sacerdos, eius
atque ceterorum saluti consultiendi causa,
crimen iam palam fatentem, horrendum
scelus, venementer alto ex pectore su-
spirijs indicibus, penitentemque facti, pie
est hortatus, ne sibi deesset, cui certo cogno-

sceret

sceret Numinis fauorem adesse. crimina lacrymis ac animi poenitudine deleri. Tantam miserentis Dei clementiam esse erga mortales, ut: alius vel in malorum profundum lapsos, respicientes nonnunquam ad maiorem longe, quam vnquam ante habuissent gratiam, recipiat. Media pij Sacerdotis adhortatione: cum multis suspirijs, mulier admissum facinus deploraret, cunctis visa est atra nubes e nauis sentina profuississe, ingentique sono flamma fumo, atque fetore, sese deiecisse in mare. Sedatum est inde caelum, &c.] Aut sine hoc quidem satis vetulum: audite Hinc marum Archiepiscopum Rhemensis, qui his vititur verbis: si per sortiarias, ait, aut maleficos, occulto, sed nunquam iniusto, Dei iudicio permittente, & diabolo preparante concubitus non sequitur: hortandi sunt, quibus ista eueniunt, ut, corde contritu & spiritu humiliato, Deo & Sacerdoti de omnibus peccatis suis duram confessionem faciant, & profusis lachrymis, &c. a Beza quoque illud Christi daemone interrogantis explicans: Quod est nomen tibi? sic scribit: sed & nostri temporis Sacerdotes, qui per exorcismi gratiam demones eijcere norunt, solent dicere patientes non aliter valere curari: nisi in quantum sapere possunt, omne quod ab immundis spiritibus visu, auditu, gustu, tactu & alio quolibet corporis vel animi sensu, vigilantes dormiente sue pertulerint, consistendo patenter exponant.

Et mox hoc idem exemplo confirmat ex relatione cuiusdam sibi vicin presbyteri: quondam religiosam foeminam a daemone curare coepisse, sed quamdiu res latebat, nihil apud eam proficere potuisse. Confesso autem, quo molestabatur phantasmate, mox & ipsum orationibus, caterisque, quae oportebat, purificationum generibus effugasse. b] Ioannes, Diaconus tria narrat exempla

A eorum, qui a daemone possessi, mox ut peccatum B. Gregorio confessi, poena peccati se liberatos sentire: & eorum quidem vnumcum oecies negasset, oeties sic a daemone renouata vexatione, tortum, nona demum vice, qua furtum fassus, percepta poenitentia penitus fuisse redditum immunem, c Petrus Venerabilis, abbas Cluniacensis cum narrasset horrendam monachi cuiusdam a daemone vexationem, neque eam oratione, & aquae lustralis asperione tolli potuisse, grauiter & vere subiungit: sed ne miretur aliquis, benedicta aqua asperione daemone non fugatum, agnoscat tabe interius latente, vnguenta exterius adhibita nihil proficere posse. Tabem autem voco lethale peccatum, quod quamdiu in interioribus quibuslibet latuerit, nullius exterius sacramenti perceptio ei prodesse poterit. d]

Hortatus ille ad confessionem omnium peccatorum faciendam Abbas: postquam confessus, vexatio prorsus desijt. Caesarius narrat, Bonnæ quendam Sacerdotem, pessimæ vitæ, laqueo eam abrupsisse: eo mortuo concubinam poenitentiae desiderio, monasterium ingressam: sed Dei permissione, ab incubo daemone sapius ad flagitium importunè sollicitatam: crucis signo & aqua benedicta asperione repulisse: sed cum redijisset, Angelica salutatione deuotè recitata, longius veluti sagitta ictum fugisse. Neque adhuc dum finis: donec purè omnibus vitæ maculis confessione expurgatis, abiit importunus procus nunquam rediturus. e Eadem peracta Leodiensem quendam, molestissimis succubi daemone iudificationibus restatur ereptum Niderius in Formicary Epitoma. Sed illustrius est, quod aucto

eli. i. vitæ
D. Grego
rij c. 11, 12
& c. 13.

eli. i. mi
raculorū
cap. 6.

eli. 3. mira.
c. 13. The
od. de A
pold. lib.
6. vitæ D.
Domini

Anony

a ca. si per
fortiarias
33. q. i.

b in c. 8.
Luce col.
315.

Anonymus, led fidei certæ de B. Catharina S. Brigittæ filia tradidit: eam cum Neapoli versaretur, cuidam Nobili viduæ narranti, filiam ab nocturno dæmone grauisimè infestari, optimè consuluisse. *Huius auditus* (ait) valde illarum vicem dolebat Catharina, & tacite legens secum semel Salutationem Angelicam (vt semper erat solita: cum de rebus spiritualibus consuleretur) saluberrimum eis consilium impertijt. Primo, vt puri sua peccata in confessione celata, plerumque id genus illusionis acciderent. Deinde vt nudis pedibus, & absque lineis indusis cum omni humilitate continuis octo diebus irent ad templum S. Crucis, & ob reuerentiam passionis Christi coram imagine ipsius à cruce pendentis legerent septies Dominicam orationem, & Angelicam Salutationem. Addebat verò se quoque licet indignam ex commiseratione libenter pro ipsis Deum rogaturam.

Fecerunt illæ, quod iussæ. & octauo die liberatæ fuerunt. (Sur. tom. 2. Mart. 22.) vbi Nota Lector dierum continuationem petitam, quia continuata pœnitentia solet esse feruentior, quàm interrupta: numerum verò additum, non fiducia numeri, sed vt scemina illæ certi aliquid per modum spontaneæ pœnitentiæ ex Sanctæ consilio susceptæ præstarent: sic etiam D. Dominici beneficio quendam fratrem, quem dæmon pede apprehensum per templum raptabat, liberauit. (Theodoricus de Appoldia lib. 6. vitæ D. Domin. c. 3.) Sic & S. Athanasia abbatissa mulierem eripuit à vexatione mali dæmonis. (Metaph. 14. August.) Sic abs quodam ob cupiditatem vindictæ, dæmonum à legione vexato, diram hanc pœnam S. Arnulphus Episcop. Suesionensis de-

A pulit, vt eleganti stilo describit successor eius Lisiardus, vitæ Arnulphi cap. 24. Sed subdamus iterum quædam recentiora. In Austria (nondum anni sunt decem) vir nobilis magno quodam & furori proximo amore destinebatur, vt nullum eius, neque humanis, neque diuinis admonitis, faceret finem: ita vesano completæ igne, torrebantur tota præcordia: hæc ratione furore desijt, terrore diuinitus incusso.

B Leucula correptus febrî, cum iaceret noctu lecto affixus, ante se videre visus rhedam flammiferam, subiectumque equum flagrantem igne: tum rhedarius, informe monstrum, tetrumq; atque ipso (vt. r. verbo ipsius) malo dæmone truculentius, quo nihil terribilius mortalium timori est. Quid cessas, inquit? quin conscendens curram dignum promeritis tuis? horruit miser subitò pauore defixus: tandem recepto animo corripit gladium proximo lecto, vibratque, vt subueniatur interim magno voce domesticos in clamans, trepidi accurrunt famuli, domusque tota sopore discussa: quineriam excitati vicini nonnulli, quærentes clamoris causam: dein prætexentes impositum fuisse auribus, oculisque formidini alleuanda.

D Veram cum fremeret adhuc esse in conspectu, nec finiretur metus insinuaret se potius in pectora aliorum, intempesta licet nocte, venitur ad collegium: mittuntur duo, qui lustrali aqua, crucis signo, & in cera consecrata imagine agni timorem tantisper leniunt, dum affirmaret ager dæmonem abscisisse in præsens minaci vultu, sanæque ira manifestum: detectis inde peccatis, turpi perinde amore, quàm tristi animum terrore liberauit.] *Littere Austria 1591.*

E Eodem tempore in Bauaria, mulier arumosa, leuitate natura, siue grauitate arumna, implorato dæmoni sese

deuouit,

deuouit, vt opem ferret: & tum quidem non sensit presentem, verum in potestatem vt rediret ex morore, dedit penas iacti Verbi, terroribus non tantum pauida sed & Verberibus tussa: vt etiam ab alitu nostri templi prohiberetur, virgarum quas sola ipsa conspicabatur intentu. cum rem narrasset matrona cuidam, adducta ad sacerdotem nostrum, ab eoque Confessione purgata est, omnique molestia liberata, ceres caelestis agni imagine ad collum appensa. Idem remedium alteri fuit eodem m: rbo laboranti.

Votum alia virginitati & monasticam vitam, cum incestu nuptijs mutat, propinquorum impulsu, non impune, nempe coniuncta est, cum viro nequam, neque deserebatur vniquam ab angore conscientie: ita misere vivebat, cum affligeretur aliquando his curis, & careret solatio, domo egreditur: mox demonem cum ingenti terrore conspicit, fugatque Cruce obiecta, sed confestim tam n. non secus ac furys ista, quoduis facinus immane meditatatur, intermicabat in his tenebris aliquid lucis, confugiendi ad preces, vt ad exortum Solis nebula, timor abscescit, subit cogitatio confessionis, & recordatio fidei violata: mirum hoc seminarium mali, cum accessisset ad adem, multo magis cum perrumpere conaretur ad Sacerdotem a confessionibus, retraheretur quasi manu iniecta: donec tandem aliorum auxilio exemploque & seipsam & malum demonem vicit.]

Littera German. super. in iisdem & illud expressum, in Vindelici malefici quidam homo ingenij & audacie prompta, multa de morituris, distantibus, quamlibet locis, vaticinabatur, ludificante diabolo: a quo cum singulis pene noctibus exercebatur, inuocabatur interdum oblara specie augustiore, ad grauera st. giti. Fluctuabat miser, & iam vulgo miserandus: sed, Deo

A aspirante, miserarum tandem per fugium in portu confessionis inuenit. Ibidem. Vide etiam dicta ex Gaufrido, sup. to. 2. part. 57. A.

De Venerabilis, Eucharistia perceptione, reuerenti ac debita, vetusti quoque patres id vnanimiter contestantur. Casianus de quodam a dæmone, nocturnis illusionibus, grauitur, infestato, meminit: qui cum, Seniorum consilio, medicina huius salutaris remedij vsus fuisset: ita omnis diabolica tentationis scena detecta est, vt mox virtute Dominici corporis protegente, illa præterita illusionis consuetudo cessaret a.] B. Prosper: Nostris quoque temporibus (inquit) Aspere VI. Col. Carthagini constituto, hoc signum diabolicum monstrosumque, quod illic accidit, quis illius patria cuius ignorat? Quadam iuuenula Araba natione, an illa Dei habitum gestans, cum in balneo lauans simulacrum quoddam Veneris, impudice aspiceret, & seipsam, eique se consimilans, domicilium se diabolo præbuit.

Statim ille leo qui rugiens circuit, quem querebat inuenit. Meatus igitur gutturu eius occupans, nullum cibum, nullumque potum traiciens per septuaginta ferme dies totidemque noctes, ieiunium sibi diabolus ex capro possessoque vase exhibuit. Hoc monstrum parentes puella, per tot dierum spacia auferrî posse sperantes, dum iuge malum vltorius tolerare non possent, simul cum filia sese ingesserunt sacerdoti, qua acta erant fideliter intimantes. Hoc tantum puella fatebatur, auem quandam noctis medio apparere, quæ sibi ore, nescio quid, infunderet. Stupor tunc inierat cunctis videre puellam nullis indicijs diuturni ieiunij fœdatam, nullo pallore, seu rabe, vel debilitate confectam: quæ potius robustam succo viscerum, moleque

Collar.
22. cap. 6.

membroꝝ. Cumque incredibilia viderentur, quæ dicebantur, habito consilio, in monasterio puellarum, in quo reliquæ Sancti Stephani sitæ sunt, sacerdos puellam simul & præposito commendauit. Illic primo tantum dicit apparuisse illam auem asseruit, sibi bique increpasse, quod neque fame neque siti compulsam illum appeteret locum, quo sibi accedere non liceret. Per duas sane hebdomadas nihil cibi vel poculi sumens in monasterio mansit. Accidit autem ut quintusdecimus Dominicus illucesceret dies, ascendente nobiscum sacerdote, ut matutinum illis sacrificium solito offerretur, puellam præpositus ad altare perduxit, eo incessu & habitu, quo solent rubore perfusa ex epulis, poculisque mulieres aduenire. Sed ut se illa prostravit altari, clamore stertus sui cunctis astantibus gemitus lacrymasque induxit, quibus tantum malum auferendum plebs Dominum exorabat, erat enim iam indecens murmur in populo. Peracto itaque Missæ sacrificio, cum eadem inter ceteras, breuem particulam corporis Domini nostri IESU CHRISTI tinctam à sacerdote perciperet, semihora mandens trahere non valuit, nondum illo fugato, de quo dicit Apostolus:

Quæ consonantia Christi ad Belial?
Et iterum:

Non potestis calicem Domini bibere & calicem dæmoniorum, non potestis mensæ Domini participare, & mensæ dæmoniorum.

Manu igitur faciem eius sustentante sacerdote, ne Sanctum proiceret, à quodam Diacono suggestum est, ut calicem salutarem gutturi eius Pontifex applicaret. Quod ut factum est, statim ut locum illum, quem Diabolus obsederat, SALVATORIS nostri imperio reliquit, Sacramentum, quod ore gestabat, cum laude Redemptoris transfudit, puella clamauit. Hinc latitia, hinc voces in gloriam Dei, quod post octoginta & duos

A die, diabolo expulso, puella de potestate fuerit eruta inimici.] Hactenus b. Probert. Diu. Bernard. c.

B Aliam personam super caput eius posita Eucharistia liberauit ab eodem hoste generis humani. Mediolani in Ecclesia Sancti Ambrosij adducta ad eum fuit mulier multis annis obsessa, sicque deformata, ut monstrum, non femina, videretur. Conuersus ad populum, iussit omnes attentius orare: Missamque iussa prope altare constituta femina teneri, auspiciatus, quoties de more sa. ro. salutarem hostiam signabat, toties ad mulierem quoque conuersus, eadem signo crucis edito Spiritum nequam athleta fortis impugnat. Expleta autem oratione Dominica efficacius hostiam aggreditur. Patena siquidem calicis sacrum Domini corpus imponens, talia loquebatur: adest, ille, qui pro nostra salute passurus: nunc, inquit, princeps mundi eicietur foras.

C Hoc illud corpus, quod de corpore immaculae virginis sumptum est, quod in stipite crucis extensum est, quod intumulo iacuit, quod de morte surrexit, quod videntibus discipulis ascendit in celum. In huius ergo maiestatis terribili potestate, tibi, spiritus maligne, precipio, ut ab hac ancilla eius egrediens, contingere eam deinceps non presumas. Cumque inuitus deserens, & manere ultra non valens atrocius affligeret, tam magnam iram, quam modicum tempus habens: rediens pater sanctus ad altare, fractionem hostie salutari vite compleuit, diffundendamque in populo pacem ministro dedit, & confestim pax & salus integra reddita mulieri.] Hactenus Guilhelm. Abbas, d. libro secundo.

E Ioan. autem Molinetus, in Chron. Belgici anni millesimi quadringentesimi nonagesimi. describens molestissimam

b. de di. mid. cen. cap. 6. el. lib. 1. c. 3.

multorum annorum vexationem, quam propter vnus (quæ diu dæmonis succuba fuerat) Nonne peccatum, in innocentes virgines socias eius Quercetenses Deus fatanæ permiserat: narrat multos ex illa legione, quæ religiosas inuaserat, & se Hierarchiæ Seraphinorum fuisse gloriabatur, hoc remedio pulsos ex Energumenis.

Cum enim Decanus Cameracensis, vir doctus & probus vna cum alijs exorcistis accederet, peracta sacra communione, viuificam hostiam non ferens, subitò dæmon exclamabat: *Ah, satru probe armati acceditu! panemne illum sumpsisti. Quem panem ais improbe? inferebat Decanus. Si nihil est aliud, quam panis, maneto in hoc corpore obfisso, siua. vt nos credimus, verum est corpus IESV CHRITI, SALVATORIS nostri, iubeo, confestim fuge ex hoc corpore, nec vllam ei amplius molestiam aude exhibere. Quo dicto (remiram) energumena vt magno leuata a fæce molestiæ, confestim respirare, & alta voce Iesum vocare cepit. Quod idem omnes faciebant cetera, quando dæmone expulso liberabantur.] Hæc Molinetus scriptor eius temporis,*

Cui simile nostris temporibus Laduni in Belgica accidisse tam notunt Calvinistæ: quorum aderant multa millia: quam fremunt & rumpuntur a B. Auxentius A bas, discipulum habebat nomine Basilium: hunc dæmones adeo male multarunt, vt pro exanimi, corpore toto saucius & contractus ad Auxentium curru delatus fuerit. *Abbas iussit eum surgere, & venerandum corpus & viuificum sanguinem Domini nostri IESV CHRITI sumere, & statim reuerti in locum suum, abiit, nec amplius tentator eum aggressus b.]*

A Superat omnem admirationem, quod de Guidone de Lacha memorat Bern. Luxemburgicus, in catalogo *haeret. litt. G.* hunc in Episcopatu Brixienfi ita simulasse sanctitatem, vt pro altero S. Ioanne Baptista à populo haberetur, sepultus itaque fuit perhonorificè. Post mortem certis testimoniis inquisitores deprehenderunt hæreticum fuisse, quare de consilio Episcopi & aliorum prudentium assessorum, sententiam tulerunt, cadauer exhumandum comburendumque. Exhumatur adstante populo, & ossa proiiciuntur in ignem, sed ecce tibi statim dæmones (qui, à nullis cernebantur) illa ex rogo eleuant, & in aere suspensa tenent. Inde nata populi indignatio, exclamant, occidantur Episcopus & Monachi, qui stimulat liuore sancti huius viri ossa comburere conati. Quid cessamus? Deus id sibi non placere demonstrat. Extimuit Episcopus: sed Inquisitores eum adhortati sunt, vt ipse ad sacrificium missæ peragendum se accingeret: Deum potius miraculum facturum: quam veræ fidei causam sinat in periculo versari.

D Missa fuit, de Beata virgine: vbi ventum ad corporis Domini eleuationem, infernales illi spiritus alta voce in aere clamare ceperunt, *ò Guido, ò Guido de Lacha, nos hactenus defendimus te, quantum potuimus: sed modo non plus possumus, quia adest maior & fortior nobis. Confestim ossa in rogam recidere, & incendio in cineres redacta fuere.]* Hic perpende primo dolum diaboli, quo pacto defuncti hæretici Magi, memoria tueatur, vt plures animas illaqueet. Secundo, vide potentiã præsentia Domini corporis, & hostiæ in B. Mariæ Missa consecrata: 3 fidem Fratrum non irritam, & studium Quæditorum

Laodii apud Hoiuim edictus testatur & Faustus in Energum. M. cap. 14. in vita S. Auxentii. 14. Febr.

alibet exstat de Nicolæ Oby obfissus & dæmonis per venerabile Eucharistiam expulsi: olim non semel Patris, nunc hoc a. 1598

li. 9. Mi
ra. ca. 12.

fidei tam presenti à Deo ope confirmatum Pet. Martyr. navigationis Columbi texens Historiam, in Occidentali illo Indiarum tractu testatur, commune miraculum fuisse: quod si Eucharistia sacramentum per Christianos alicubi collocabatur, continuo dæmones obmutescabant. Ante annos ferme quadringentos vixit, Casarius Cifertiensis, eius hæc sunt verba: *Tempore illo quando manifestari cœperunt hereses Alienenses, quidam maligni virtute diabolica suffulti, quadam signa, atque portentosa ostenderunt, quibus & easdem hereses roborauerunt, & multos fidelium in fide subuerterunt: super aquas ambulauerunt, & non sunt submersi. Cernens hoc sacerdos quidam fide Catholicus, & vitæ religiosus, sciens veram signa cum falsa doctrina esse non posse, corpus Domini cum pixide ad flumen, vbi illi populis suas ostensuri erant virtutes, deportauit, dixitque in audientia omnium: adiuro te diabole per eum quem in manibus porto, ne in hoc flumine, ad huius populi subuersionem, per hos homines tantas exerceas phantasias. Post hæc verba, illis super vndas fluminis ambulantibus, vti prius, sacerdos turbatus corpus Dominicum in flumine iactauit.*

Mira CHRISTI potentia, mox enim vt elementum tetigit sacramentum, phantasia cecidit veritati, & pseudo illi Sancti, quasi plumbum descendentes in profundum, sunt submersi, pixidis vero cum sacramento statim ab angelis sublata est. Videns sacerdos hæc omnia, de miraculo quidem exsultauit, sed de iactura sacramenti doluit: totam vero noctem in lacrymis & gemitu transgens, mane pixidem cum sacramento reperit super altare. Hæc nobis eo tempore relata sunt.]

Thomas Brabantinus, vulgo vocatus, à Cantiprato, eodem sæculo vixit: anno

A *millesimo ducesimo trigesimo primo predicante, inquit, in Teuthonia M. Comado contra hereticos, & ab eisdem felici morte perempto, hereticus quidam (vt per fratrem Conradum, Prouincialem Predicatorum per Teuthoniam, ante multos annos accepi) seductus à demonibus, fratrem quendam ordinis Predicatorum ad hæresim munitabat.*

B *Quem cum videret instantissime renitentem, dixit fratri: pertinax es valde in fide tua, nec tamen de hac nisi per scripta quadam, aliquid certum in spe: Si, Credere autem si velles dicis meis, Christum tibi & matrem eius, & Sanctos oculata fide monstrarem. Mox ille illusionem demonum suspicatus, volens tamen probare quid esset: non immerito (inquit) tibi tunc crederem, si promissa duceres ad effectum. Gaius hereticus, diem fratri statuit. Frater vero pixidem cum Sacramento corporis CHRISTI clam secum sub cappa portauit. Duxit ergo fratrem hereticus in specu cuiusdam montis in amplam valde palatium, quod claritate mirabiliter relucebat.*

Nec mora, vbi in interiorem partem palatii peruenerunt, viderunt thronos positos, quasi ex auro purissimo, in quibus sedebat rex fulgore corusco circumdatus, & iuxta eum regina sereno vultu pulcherrima, & ex utraque parte sedilia, in quibus seniores quasi Patriarcha, vel velut Apostoli, adstante per maximam multitudinem Angelorum, & hi omnes luce siderea coruscantes: vt nihil minus quam demones putarentur. Hic mox vt vidit hereticus, cadens in faciem adorauit. Dicitur autem frater immotus stetit: sed tanto spectaculo vehementer obstupuit, & mox ad eum conuersus hereticus, quare, inquit, Dei filium intuen non adoras? pronus accedens adora, quem vides, & ab ore eius fidei nostra secreta suscipies.

Tunc frater accedens propius extraxit pixidem, & obtulit regina in folio sedenti, dicens: si regina es mater Christi, ecce filius tuus quem si susceperis, te velut matrem Dei recognosciam. Cum hac protinus voce totum illud phantasticum euanescent, & annihilato fulgore, & ante tenebra densuerunt, ut vix frater cum ductore suo ad montis exitum regredi potuerint. Conuersus ergo haereticus ad fidem rediit, & miram demonis astutiam stupefactus expauit. a] Eadem alio tempore eodem remedio patefacta fuit & dissipata: accipite, Pici Mirandulani, verbis; b] Fuit in alpibus Rhetij sacerdos quidam probus ante annos duodecim, cui cum foret opus, ad agrotum quendam graui oppressum morbo Eucharistiam deferre, cum longius ille abesset, videretque se non ita, ut oporteret, celeriter ad eum pedibus posse peruenire, ascendit equum, colloque Sanctissimum Christi corpus pixidi inclusum satis honorifice alligauit, iter suum quanto ocuis accelerans. Cum nonnihil processisset, obuium habuit quendam, qui, ut equo descendens secum pergeret ad spectaculum quoddam mirabilissimum inuitauit.

Imprudens homo, & cupiditate reuiam stupenda ductus paruit: vix equo se dimiserat, cum sensit se per aera vna cum comite de ferri, & breui tempore in altissimo montis cacumine stans, ibi amplissima, & amoenissima planities erat arboribus undique excelsum obspta, rupibusque horrendis circumiecta. In medio choros innumeros ac varios ludos cuiusvis generis, miras lautitiae diuersis ferculis instructas erat videre, audiebantur etiam concentus quilibet omni suauitate affluentes. demque aderant, qua animos hominum iucundissimis delimitibus tenere possent, & dulcedine perfusos in maxima demulcere solent. Obstupefactus improuisa re simplex bonusque sacerdos, neque eloqui pra admiratione aut hiscere

A
accidens, penè extra se positus, attonitusque, haerebat.

B
Tum socius, qui etiam adduxerat, petijt ab eo, vellent Regiam, qua ibi aderat, supplicem venerari, & munus illi aliquod offerre. In alto quodam folio Regina adsidebat, effigie formosissima, regio cultu & ornamento mirificis ornata. Accedebant ad eam prosternentes se humi cuncti, qui aderant, bini, quaternis, ordine pulcherrimo, & humi se prosternentes eam colebant, varia munera offerentes. Ad mentionem Reginae homo, cum videret eam sic fulgentem, & ministris plurimis circum, putauit esse matrem Christi, caligine & terra Regiam, neque enim suspicabatur vllas praestigias, demonumque spectra, alioquin eo non appropinquasset. Reputans igitur secum, quid illi dono daret, existimauit nihil ei gratius aut iucundius futurum in munus, quam si corpus accessit & ad pedes accidens in modum supplicis, arculam, in qua erat augustissimum Sacramentum, è collo detractum, in gremio mulieris illius posuit. Mirares, omnia continuo euanuerunt.

C
Percussus huiusmodi nouitate homo rudis, & praestigis irriteritum se videns, & in horroribus densissimis & lustris destitutum conspiciens, opem diuinam tremens implorare, ut è tantis ipsis amfractibus expediret, cumque diu per loca inuisa, siluasque vastissimas errasset, vix tandem pastorem reperit, à quo in viam ductus didicit, se millia centum a loco abesse, quo Eucharistiam deferre cupiebat. Ad suas tandem sedes reuersus rem totam detulit ad magistratus, contigit hoc imperante MAXIMILIANO.

E
Haecenus Comes Mirandulanus. Quare propter haec & similia innumera temper Catholici credidere, hoc viuificum corpus mortiferi hostis praestigias discutere, & noxas ab eoin-

cin Chrō
Ordinis
Fr. Præd.
in Cōmū.
fol. 199.

ferendas arcere ac repellere. Sentiebat hoc Prædicatorum Neapoli prior, hac se Panoplia muniens contra horrendam visionem, circa annum millesimum trecentiesimum septuagesimum. Ibi in conuentu S. Dominici accidit, vt post completorium (inquit Fr. Antonius Senensis) refectiois locum ingrederetur, cui erat illius cura commissa, qui mox in ingressu videt illum fratribus circumquaque refertum, & illi cap, as habebant indutas, & tanquam hora foret collationis faciendæ & illam expectarent, sedebant. Accurrit ille sine mora ad Priorem, & illud ei aperit. Prior fratrem delirum putat, vel somnia narrantem: at tamen dum vrgetur, vadit, videt & credit, & ille quoque turbatur, & rem mox confert cum monasterij grauioribus Patribus, & prudentioribus: de quorum consilio sacras vestes assumit, & sacrum Christi corpus deferendo, toto conuentu comitante, se illuc confert, & ad illum sermone directo, qui honoratiore loco sedebat, eos adiurat, vt aperiant, quinam sint, & ad quid venerint, & quid velint: & vt ad hæc respondeant, illi præcipit in nomine illius Domini, quem gestabat in manibus.

Vt tamen quando Prior coram illis comparuit cum Venerabili Sacramento, illi omnes assurrexerunt quidem & capita inclinauerunt, caputia tamentaliter demittentes, vt eum minime viderent. & hoc facto iterum sederunt: ita iussi à Priore, vt responderent ad proposita, inclinarum. Tandem, qui inter eos videbatur præcipuus, respondens dixit: quod ipsi omnes fuerant eiusdem ordinis religiosi, & pro maiori parte Magistri, Priores, Superiores, Baccalarij, Lectores, & alij officij donati, & quod omnes damnationis sententiam acceperant: quoniam ambitio multa, superbia, inuidia, & alia huius generis vitia eos fecerant damnatione dignos. Sed quod diuina per-

A mutente clementia, iussi fuerunt illic venire, vt eos & vniuersos ordinis cultores commonescerent, vt sua vocationi facerent satis. Nam illi, quia minime id præstiterant, omnes damnati erant, & flammis cremabantur æternis. Et in signum huius cuncti in eos aspicerent. Et hoc dicto omnes illi cappas aperuerunt, & singuli eorum flammis circumcincti & incensi visi fuere, & tunc idem præcipuus manu in mensa signum dedit, & sic illa visio euauit, & totus conuentus mansit timore consternatus.]

B Vah! quam timenda pestis hæc ambitio, quæ tanto cum damno Sanctorum etiam in cœtus se ingerit? Huic rei probandæ aliud testimonium, non minoris fidei adscribam obiter, nunc recens ex litteris cuiusdam fidei dignissimæ sacerdotis hoc anno Neapoli per scriptum in hæc verba. Casu accidit, vt acceptis tuis proximis litteris loquerer cum Fr. N. Professore, Phil. quondam Salernitano

C Monasterio fuit superior, is mihi narrauit F. Tiberium hominem Sanctimoniam laude præstantiss. qui sapius hoc Sanctitatis titulo fuit superior, sibi coram rem ita narrauit, cum quadam die sub noctem Frater Tiberius iniureret fratres, an in lecto de more accubuerint, et vsu per triclinium, vbi vidit pleraque lumina, & vocem audiuit hominis de superiore loco loquentis, vidit plerisque ministrantes, tandem qui superioris locum tenebat facto super mensam signo sic locutus est: Ambitio & crapula duxerunt nos ad tari aræ. Et nunc etiam superest, velut cicatrix in mensa, perinde ac signe tacta esset.]

E Hæc visio confirmat præcedentem. Cæterum cum tam efficax sit sola præsentia; quid sumere, & ei vniri docet id D. Macharius, historiam narrat Palladius; a tradens, vxorem cuiusdam Aegyptij maleficis carminibus affectam fuisse, vt ad precipientib. equa

videre-

videretur, cum tamen sermonis humani usum retineret, adducta mulier à marito ad D. Macharium: hanc liberavit, & dixit: tantum dæmonibus in miseriam licuisse, eo quod multum temporis ab Eucharistia perceptione se abstinuisset, frequentius itaque in posterum ad Iesu corpus sumendum accederet: cuius quam utilis frequentatio, docet recenti exemplo Leonardus Vairus; b quod, defectu Codicis, nunc ascribere mihi non licet.

T Separari non debet ab hoc remedio, *Inuentum Missæ Sacrificium*; cuius oblationis eisdem effectus sæpe docuit experientia. *Vir tribunitius* (inquit B. Augustinus) *Hesperius*, qui apud nos est, habet in territorio Fussalensi fundum *Zubedi* appellatum, ubi cum afflictione animalium, & seruorum suorum, domum suam spirituum malignorum vim noxiam perpeti comperisset, rogauit nostros me absente presbyteros, ut aliqui illorū eo pergeret, cuius orationibus cederent. perrexit vnus, obrulit ibi sacrificium corporis Christi, orans quantum potuit ut cessaret illa vexatio: Deo propterea miserante cessauit.]

Idem confirmat exemplum illud Diu. Bernardi paulo ante narratum; & aliud à Gaufrido narratum in vita S. Petri Tarentasij supr. tom. 2. pagin. 73. & aliud apud Metaphrastem de B. Theodoro Archimandrita, qui precibus & Sacra Missæ oblatione multitudinem locustarum immensam nebulae instar Mazaniae locum occupantem, interemit. d Possent ex Tilm. Bredembachio addi nonnulla; e sed vnus D. Augustini sufficere debet auctoritas. fatentur hodie maleficæ, se dum missam audiunt, ab omni dæmonis vexatione liberari esse; ideoque se diutius ad horam vsque meridianam in Catholicorum templis, in quibus

A plures missæ dicuntur, moras trahere.

B De oleo, quoque *infirmorum*, per Episcopum benedicto, quo in extreme vntionis vtimur Sacramento, ex diuina institutione, f dubitari nequit; cum etiam ad corporis sanitatem sit institutum: & quouis oleo à viris Sanctis etiam non Episcopis, & non solemniter, sed obiter, ut se res offerebat; benedicto id non semel legimus effectum. Exempla huius rei plurima habemus. Bedas cū ageret de monialis cuiusdam oblesæ à varijs, quæ dæmon infixerat, vulneribus, sanationes: & narraisset vno excepto cæteris sanatis, hæsitati Sacerdoti ipsamet consilium dedisse, g si (inquit) *Yoleum pro infirmis consecratum*, eidem medicamento asperseris, sicque me perunxeris, statim sanitati restituar. Nam vidi quondam per spiritum in quadam longius posita ciuitate, quam numquam corporalibus oculis vidi puellam quamdam, pari calamitate laborantem, taliter à facev dote curatam. Fecit ut illa suggererat, statimque huiusmodi, quod ante respuerat, accipere consentit.]

D Hoc oleo S. Theodosius cænobiarcha bruchos pellebat, h morbos grauissimos S. Launomarus abigebat. i Eucheria vxor Agapij beneficio attentata cum ei roderentur intestina, ablata est ad S. Parthenium; qui triduo orans, & oleo Sanctorum ei propinato sanā remisit: k idemque hic ipse Sanctus beneficium, eodem oleo inungēs, impedit cuiusdam Lesbo Oano. Erat hoc ordinariū **E** B. Auxentij Archimandritæ cōtra dæmonis obsidiones, morbosq; ab eo illatos remedium. l Nec minori successu vsi eodem contra serpentis ictum virolentum S. VV in v valocus Abbas; m &, qui manū pictoris à dæmone inflammata sapauit: & qui energumenum e

sanant

V.

f Mar. 6. v
13. Iac. 5. v
14. c. ad
abolendā
ext. de hæ
ret. conc.
Flor. in
Decri-
nionis,
Conc. T.
fess. 7. cā.
1. & fess.
14. de ex-
trema vn-
tione ca-
non. 1.
g in Luc.
8. fol. 215.

b Metaph
in eius vi-
ta mense
Ian.
i Sarius Ia-
nuar. 19.
k Metaph
7. febr.

l Metaph.
14. febr.

m Sarius
5. Martii.

b l. 3. de fa-
scino c. v.

c l. 7. de
Ciui. Dei
c. 8.

d Metaph
in April. in
vita The-
odori.
e l. 9. col-
lar. c. 5. &
aliis co-
dem l.

putabatur, formulam nobis suggerit Sacerdotale Romanum: alia quoque in his obseruanda collegerunt alij c: Nobis non vacat ista hic persequi, solum addo cauendum exorcistis, ne cum dæmone iocentur, & curiosa, nugaciave misceant colloquia. Vidi (inquit Niderius in Formicario) in conuentu Colonienſi, fratrem, verbis satis iocosum, sed in gratia expellendi demones valde famosum. Hic cum in terminis conuentus Colonienſis demonem in obſeſſo corpore arctaret: demon petiuit à fratre locum recedendi: quo gauisus frater ait in ioco, In cloacam meam vadas. Exijt igitur demon, & nocte cum fratre ventre purgare vellet, demon tam dire cum torſit prope cloacam vt vitam cum difficultate ſaluaret.]

Sancta res est dæmones eijcere, sancte tractanda, sic fecere quotquot olim hoc exorcismi remedio tam efficaciter vſi fuere. Vixit B. Vrsmarus Episcopus ante annos octingentos, vitam eius Raitherius scriptis mandauit a: memorat autem memoria dignum, quod hic referam: Malbodienſis monasterij quandam monialem diabolus inuaserat, & vehementer laniabat: eam sibi Episcopus iussit exhiberi, quod cum factum fuisset, ille non de sua, sed de Domini præsumens virtute, accepto libro, capit legere exorcismum super caput eius. De hinc benedicto oleonares, oculosque & os eius leniuit, & protinus immundum ab ea spiritum fugauit. Liberat amen puella, pavor quidam, qui præſentia diaboli seminatus fuerat, adhuc pectoribus vicinorum inerat. At vir Domini præcepit sibi aquam cum sale deſerri, quibus benedictis, iussit ſpargi per cuncta monasterij loca: & sic omnis pavor, cum auctore suo Sarana diſceſſit.]

Audistis exorcismum ex libro le-

A tum, & capiti impositum vt fit hodie, audistis illitum oleum sacrum audistis salem & aquam benedictam, & horum omnium audistis efficaciam. Sed & Adelinus Sagienſis Episcopus. in energumena Osburgis liberatione, aquam benedictam, signum crucis, & preces quæ solent, inquit ipsemet b, adhiberi feliciter adhibuit. Sanctus Mauritius Andegauenſis Episcopus. latronem, quem ob furti crimen diabolus occuparat, per exorcismi (ait Fortunatus c) gratiam à dæmone liberauit: at Maurilius Beati Martini tempore vixit. Sed ista sufficiant de exorcismo. Si quæras cur non semper dæmon pellatur: res clara est, id peccatis vel obſeſſi, vel abiurantis posse contingere, vel ob maiorem ipsius ægri vtilitatem, Dei que gloriam. Notandum quoque quod vere & prudenter Toſtatus monuit, non solere exorcismis omnes molestias & vexationes, quas dæmones inferunt hominibus, repelli: sed solum illas, ad quas repellendas exorcismi ab Ecclesia ordinantur, vt sunt molestiæ quæ inferunt manendo in corporibus, & illa vexando: siue dum interius manent, siue dum exterius obſident: & illa (inquit) regulariter sanantur per exorcismos: maleſicia autem demonum, & alia mala, quæ nobis inferunt, contra, quæ non ordinantur directe exorcismi, non curantur per exorcismos, nisi raro.]

D Porro quoniam Dei opera reuelare & confiteri honorificum est: ideo his, adhuc subiungam illustre diuinæ benignitatis, & tyrannidis dæmonicæ argumentum, plane recens: & vt is, cui accidit, ore proprio factus, res in facie Ecclesiæ hic Grætij gesta, narrationem nostri in collegio seruant propria manu ipsius subscriptam, & nunc cum hæc scriberem, penes me habui.

E

Adelinus in vita S. Opportunus 12. April. in vita S. Maurilij cap. 10.

Kkkkk

Igitur

Igitur anno millesimo sexto, die Martij 22. N. Prutenus, ut aiebat nobilis, annos natus 22. ipsa Hebdomada sancta feria quarta, collegium nostrum (cuius impulsu, quo vesine, incertum) cumque vno nostris spectante & audiente, in porticu inferiori collegij deambulans, arrogantius gesticularetur, & cum crebra capitis quassatione verba in Deum blasphema, & plena desperationis audacius euomeret: monetur iterum ac sapius, sese ut habeat modestius, ac linguæ frenum iniiciat: sed frustra proficiebat enim in peius, & per omnia anxij afflictique animi signa præbebat. Quamobrem accedens eum noster, quærit benigne, ecquid habeat? cui rei vacet? & cur adeo creber in Dei nomine irreuerenter vsurpando? Refert ille: Perij miser, diaboli pedicis sum irretitus: nec tamen quas promisit, & opto delicias, frui datur. Quibus audistis noster, graue quidpiam subesse veritus, manu prehensum in collegium introducit, & blande rogat: quid hoc rei sit, ne sibi grauetur aperire. Tum N. cum lacrymis ordine, tum quidem perturbato, sed sequenti die tranquillus, eo ipso quem referam, narrare cepit: se nobilibus ortum parentibus & re ampla, educatum laute ac delicate: & certis de causis (quas prudens reticeo) parentis gratia excidisse, & lare patrio profugere coactum: & pecunia, quam discedens copiosam secum acceperat, absumpta, in extremam egestatem decidisse: tandem in via dæmonem cum vehementi vento ad se nocte quadam sub arbore iacentem accessisse: & recensitis ijs ipsis quæ patiebatur, quæque perpeffurus esset incommodis, opem & auxilium, pristinamque parentis gra-

A tiam promisisse: si modo se dato chirographo vellet ad paucula quædam obligare. Se quidem suggestionis, quam perniciosissimam sciret, eavice non obtemperasse: dæmonem eodem, quo cum venerat vento ac fragore recessisse: prædixisse tamen fore, ut eum aliquando non acceptæ conditionis pœniteret. Quæ cum non procul à Vvratislauia pone quendam pagum accidissent, inde se Vvratislauiam contulit: vbi breui victus incommodis, die quodam sub vesperam oppidum egressus, seipsum quod fidem dæmoni non dedisset coarguentem, defleuisse animo conditionem, qua exciderat, in quam inciderat, nulla sibi reliqua consilij, auxiliijve spe affulgente. Nox erat intempesta, cum illi se dæmon gygantea mole offert conspicuum, & insultans ait: Nonne vero dixeram futurum, meam. ut opé supplex expeteres? Iure quidem tibi illam, ut indigno, possem quantumuis supplicii denegare: verum ut intelligas, quam tibi ex animo velim bene, en promitto auxilium, parentis gratiam pristinam, veteres delicias, iucunditatis annos solidos numero. xxi. quibus expletis plena mihi sit in corpus animamque tuam potestas: tu vicissim stipulanti sponde, quæ exigo: & nunc imprimis, Deum, Deique matrem, Cælites omnes, & fidem quam docuere veteres eiura: insuper fidem da, mortalium te nemini hoc pactum manifestaturum, in nullum vnquam tēplum ingressurum, precarium codicem non lecturum, ac demum homines omnes, & eos potissimum, qui te ad pietatem incitare, hortarique voluerint, odio implacabili profecuturum: te vxorem non ducturum, sed concubinis pecunia conductis vsurum.

Cumque

Cumque in tam perniciosam legem consentisset iuuenis, iamque sola superesset syngrapha proprio sanguine describenda: dæmō illi porrectā vltro sinistra tanta vi compressit, vt sanguine è trium digitorum extremitatibus expresso, manum implevit, subministravit etiam scriptioni materiam (nescio quam) pergameno molliorem, sed charta duriolem, & calamum: scribenti que conceptis verbis præiuit, quæ sibi præstari vellet: & quæ se vicissim præstiturum polliceretur. Conscripto traditoque chirographo, miram se dicebat omnis generis instrumentorum harmoniam audivisse, & ad sonū obdormisse adeo pacato & alto sopore, vt sequenti die, nullo per vias publicas prætereuntium strepitu percepto, in multam lucem sterterit, tandem euigilasse, & ilico patrati facinoris penituisse, profectumque Vratislavia Olomutiū, & inde Viennam, Vienna Grætium, ibi diuertisse ad doctorem Venediger: ab eo se ad Dominū Strasbergum directum & commendatum. Postremo venisse Marpurgum ad doctorem Homelium. ibi exilij pertæsum, se rursum indoluisset, quod pactum cum dæmone in itinere non custodisset, adfuisse sibi noctu denuo in lecto iacenti dæmonem, ac de pacto renouando in hunc modum actum esse, vt nimirum proprio sanguine nouum dæmoni chirographum conscriberet, ac in templo quodam nuper diruto, non procul Marpurgo, noctu deponeret. Post paucos dies iterum se facinus damnaſe, manus sibi violentas desperatione actum inferre voluisse: tandem suasu cuiusdam venire Grætium, vt quæret remedium, statuisse. Pridie tamen quam Marpurgo discederet noctu adfuit dæmon, & certum hic Græti, prope Carlauu tuguriolum descripsit,

A in quo 30. Martij comparet: fore, vt tum fiat voti compos, & pristino statui ex pactis restituatur: caueret interim etiam atque etiam ne Iesuitas adiret vnquam, alioquin grauissimas eum pœnas daturum.

B Hæc omnia nostro iuuenis eo ipso narrabat die, quem illi dæmon præfixerat, ad suum in illo tuguriolo congressum: & quamuis illo die à tali congressu fuerit à nostro deterritus, nihilominus postridie (quæ fuit die Veneris sancto) post meridiem, nemine consulto, assignatum sibi à dæmone locum infelix adiit. Adest dæmon, exprobrat perfidiam, quod contra suum præceptum nebulonibus Iesuitis adfuisse, petit tertio renouari pactum hac ratione, vt medium sinistrae manus digitum in pignus ei offerat. deinde recensitis ab adolescentia peccatis, ostendit animæ salutem esse desperatam: allegatis è S.S. testimonijs, quam obrem ducat in bonis dies. Simul libellum offert iuueni, quo omnium dæmonū nomina continebantur, & modus quemlibet pro arbitrio euocandi: nihil tamen horum iuuenis acceptauit.

C Sabbatho sancto, vbi rescitum quod contigerat, maior iuuenis cura haberi cæpta, & cautum ne vnquam solus esset: & ex eo tempore ab vno patre, cui peculiariter eius cura commissa fuit, in rebus catholicæ fidei est institutus. Sub finem Aprilis sese ad confitendum generaliter præparauit. Quo die confessurus erat, visum vt in præsentia Patrum aliquot diabolo renunciaret, & male pacta bene rescinderet: dum recitantur Litanie ad verba: *Pater de cælis Deus*: corruit pene exanimis, hominem erigimus totis artibus contremiscentem. Ad gloriosum *Dei parentis* nomen denuo corruisset, ne

titubantem vtrunque sustinuissemus. Tandem facta ægre renunciatione, & dæmonis abiuratione, cibo refocillatus (destitutus enim erat viribus, & contremiscebat ita debilis, vt consistere nequiret (post meridiem ductus ad templum vt confiteretur, recitatis de Nomine Iesu, & de Angelis Litanij, cum peccata recensere cœpisset, ei dæmon in aurem insurrat: Huic nebulari (confessario scilicet) ne credas, nisi velis ab eo improbo circumueniri. Totus Maius impensus, tum vt in fide confirmaretur, tum vt crebra confessione vniuersos conscientia recessus perpurgaret. non fuit dies, quo pater designatus cum eo non ageret. optima iam sperari posse videbantur. Patiebatur tamen dæmonis insultus varios: nam & nocte quadam ter est ad spaciolum trium passuum lectulo eiectus, absque vlla tamen vllius membri læsione. Et alias se illi exhibuit dæmon, & magnam præ se ferens benevolentiam, suavit, Marpurgum vt rediret: quid hîc sese affligeret? Miror (inquit) quod cum noriste damnatum esse, non maiorem des operam, vt vitam hanc ducas hilariorem, reuertarisque ad pristinas, quibus excidisti, fortunas. Pudet me tui, & miseret, quod meus, cum sis, vitam hîc ducas adeo acerbam. Et quoniam eo ipso tempore quidam studiosus obierat in domo pauperum (in qua etiam ipse degebat) pro quo nonnulli in valetudinario per totam noctem ad Deum fundebant preces, subiunxit: se nec posse, nec velle manere diutius, viuis canibus inferius (in v. *stetudinario*) apud canem mortuum latrantibus. Quam obrem rogat etiam atque etiam, vt vel semel ad dictum tuguriolum reuertatur: fore, vt ibi ea audiat noua quæ antea nunquam.

A Die vigesimo octauo Maij, Dominica Sanctæ Trinitatis, cum nostri Deo negotium assidue commendassent, aliaque nonnulla pietatis exercitia mortificationesque in hunc finem Deo obtulissent, dispositus est ad sacram Synaxim. Et primum in multorum è nostris & Congregationis Sancti spiritus præsentia, in templo Sanctæ Catharinæ, ex charta conceptis verbis dæmonem eiuravit, & pacta se rescindere nefarie contracta est protestatus, sed incredibili difficultate, dæmone sic sensus impediente, vt nec legere, & ægre tardeque præuentem sequi posset. Fecit deinde professionem fidei Catholicæ iuxta formulam in Bulla Pij. IV. relata. Vbi ad hæc verba ventum est (*Ecclesiasticas traditiones, obseruationes, & constitutiones firmissime admitto & amplector. Et: Septem esse vera & propria sacramenta noua legû. Et: in sanctissimo Eucharistia sacramento esse vere, realiter, & substantialiter corpus & sanguinem, &c. Et: hæreses ab Ecclesia damnatas, ego pariter damno, &c.*) omnibus corporis viribus prorsus est destitutus, ereptus illi oculorum, aurium, & linguæ vsus in tantum, vt sibi aliquantulum destitutus diceret, vereri se ne sibi eo loco sit moriendum. Cum in illa esset sensuum ectasi: frustra que vrgeremus, vt quod corde credebatur: exprimeret ore; credere videlicet se Christi in Eucharistia præsentiam: placuit illi venerabile sacramentum propius admo- uere: ad cuius præsentiam ita sibi restitutus est, vt, velut è graui somno experrectus, diceret, & credere se, & experiri copiose Christi præsentis virtutem. Licet etiam diuersum euenerit, vt Eucharistia in altari collata, loqui posse & audire, accedente vero sacer- dote, tanquã iuueni sacramentû por-

reçturus

recturus esset, sensibus omnibus destitueretur, dentesque tantâ vi comprimerentur, vt nulla ope referari posse viderentur, & recedente rursus cum Eucharistia sacerdote, videret, loqueretur, & audiret. Dicebat verò se inscium eorum omnium, quæ illi in aurem inclamasset, solum animaduertisse veluti forcipe sibi os claudi, atque vt nihil relinquere intentatum, idem sacerdos relicta in altari Eucharistia, digitum consecratum ori imposuit postmodum vero vbi Eucharistiam ori admouisset, & veluti sumendâ obtulisset, tum demum inimicus eum ore patenti exagitare, & multis renitentibus eum in aërem attollere cepit. Cumque adiuraretur, eum vt quietum esse sineret, & chirographa restitueret; eâ tertio ex ingenti fune dependentia in fastigio templi iuuenis solius repræsentauit obtutibus, cæteris nihil omnino tale videntibus. Eo die nihil aliud actum, præterquam quod & multæ ibi ad Deum pro salute eius preces fuxæ, & maxima recuperandarum sygrapharum spes iuueni fuerit relicta.

Die 3. Iunij iuuenis templum ingrediebatur, cum hostis inopinato vultum eius, quasi pallio diuerberauit, & simul manum sinistram miserum in modum dilacerauit, vt sanguis copiosus deflueret, nemine tamen, qui hæc inferret viso: sensit quoque ibidem colulum sibi ab aliquo torqueri, nihil tamè incommodi passus est, præterquam quod diebus sequentibus remanserint in manu cicatrices, cum maiore dolore quem senserat, dum illi manus laceraretur.

Eodem die multa fecerunt nostri, vt ad Dei gloriam, felicem res tota fortiretur exitum. Excitatus eâ nocte ventus ingens, absque omni omnino pluuia, auditaque iuueni vox ve-

A lut in vento miserabiliter lamentantis.

B Die 4. Iunij, Dominicâ infra octauam corporis Christi, in eodem templo D. Catharinæ, post sacrum & Litanias ad singulas sanctissimæ Trinitatis personas habitas, iussus ex chartâ de testari sua peccata, profiteri fidem, & coram Deo, Angelis, & hominib. protestari catholicum se esse, nunquam se de misericordia Dei diffisurum; fecit id aliquamdiu adiutus à nemine. Cum ei visus deficeret, prælegit alius, ipse tarde, ægre, & cunctanter verba efferebat, dæmone linguam impediente Ventum vt diceret, *Quapropter ô bone Iesu, &c.* nec legere id potuit, nec alios audire suggerentes. Adiuratur dæmon, eique virtute Dei præcipitur, ne iuueni in hoc opere sit impedimento. Exagitur ilico iuuenis, ac si foret obfessus, & inter hæc vnico velut momento linguam Germanicam didicit, quàm beneficio dæmonis loquebatur latis eleganter; natiuo retento idioma te.

C Hoc animaduerso aucta omnibus fiducia. In gratiarum actionem recitatur, *Te Deum laudamus.* Iubetur progredi, nequit dicere, *Confiteor, &c. Domine non sum dignus, &c.* frustra. Accedit sacerdos cum Eucharistia, dæmonique in virtute Dei præcipit, hominem vt missum faciat, &c. Tanta vi iuuenis attollitur in aëra, vt decem duodecimve è nostris vix eum retinerent. Ad crebram nominis Iesu, & Beatissimæ Virginis Mariæ inuocationem dæmon fractus abscessit. Exclamat iuuenis idioma suo: *Aufugit à me.* Quare illicò flectit genua lætus, & magnâ alacritate, aliisque voce progreditur, *Quapropter ô bone Iesu, &c.* Oratione finita hisipsis verbis subdit; *Laus Deo, iam sum alius homo.* Præparat se ad

communione, dicit, *Confiteor*, &c. *Domine non sum dignus*, &c. Occurrit peccatum confitendum, cōfiteatur. Ad iuratur dæmon, non solum iuueni posthac negotium ne facessat, sed chirurgā vt restituat. Iterum confiteatur. Demum tantæ debilitatis fuit, vt nec sedere posset, liber tamen iam ab omni dæmonis incurfu. Nihilominus genua flectit, recitat, *Confiteor*, &c. *Domine non sum dignus*, &c. & alta voce proficitur, *credere se totū animi viribus Christum in Eucharistia esse presentem, & sperare se ipsum sibi propitium futurum.* sumit Eucharistiam magno animi sensu, flexis genibus aliquamdiu agit gratias: & tantas illico vires recuperat, vt templo egressus, nullam sensisse debilitatem videretur. Iam demum (inquit) dæmonem non timeo, & contemno ex animo: quod hactenus à me ipso, vt facerem vix impetrare poteram. Iam paratus sum centies pro fide Catholica sanguinem profunderē: & multa subiunxit in commendationem charitatis nostrorum, qui de hominis nunquam vili salute adeo essent solliciti: horum apud Lutheranos nihil esse, aliaque quæ verecundia non finit referre.

Decima die Iunij ipso D. Barnaba Apostoli peruigilio, nostri domi se rursus contra inimicum armant, quibus modis nouit Societas. Iuuenis quoque ne sibi deesset, tota die cilicium gestat, & se sub vesperam spontē flagello acriter diuerberat. Ingens rursus tum eo vespere, tum noctis magna parte ventus collegium impetit. Ante. xi. noctis adest inimicus alio aliave comitatus, & per cubiculum, in quo cum alijs tribus iuuenis cubabat, de ambulans; Cernis (inquit ad sociam, nam saga quapiam existimatur) (vt iacet hic nequam? & rursus, o si aliter rem meam

A instituillem, non esset hunc sortita finem. Ante octiduum penè me abegissent (*Patres intelligebat*) Interim tibi hominem commendo, eum quantum licuerit assidue diuexa, & conuersus ad iuuenem fremebundus. Perfide nebulo, homoque leuissime & inconstantissime, nunquam fidem mihi seruasti, o pectus ignobile ac degener. Maiores tui maluissent centies corporis animæque facere iacturam, quam vel semel datam fidem violare. En tua habe, que mihi dederas: ego vicissim, quod meum est referabo. Et hoc dicto, bis aut ter iuuenē audiente strepitum fecit, velut cuiuspiam aliquid è charta eradentis.

B Et rursus focia, Pergam ad locum mihi constitutum, tu interim huius curā habeto. Rursusque iuueni: Et existimas perditæ nequam fore, meas manus, vt euadas? coactus nunc tibi tuam restituo. Tu interim & lesuitæ nebulones me posthac à stultis, confictisque cæremonijs vestris liberum esse sine tote: quod enim tum sit, nihil omnino habeo, licet plura longè posthac ex te sim accepturus. Fides enim, quam suscepisti iniqua est, & per Papas (quos vos velut sanctissimos colitis, ego autem in inferno tracto pro merito) conficta. Quibus dictis & manu frigidissima iuuenis collo sine omni læsione contrectato, euanuit. Ad omnia hæc iuuenis nihil respondit, excepto hoc vnico; videlicet, vt abiret, habere se Deum propitium. Inter hæc iuuenis cæteros in cubiculo altum dormientes iuscitare conabatur, eorum nomina in clamans; quorum vnus æger vocem audit, profilit in pedes, & ad alterius sani lectum accedens eum excitat. Hic ignem excutit è filice, sulphur accendit, sed priusquam candelæ admo- ueret, violenter ab aliquo exstinguitur

idque

idque secundò; accendit tertio, iamque candela lumen conceperat, cum simul & semel materia sulphurata candelaque restinguuntur. Tandem venit homini in mentem, vt cereum benedictum accenderet; accendit, nec amplius valuit exstingui. Habito lumine inimicus euauit, & quamuis semelac iterum dixisset, se iuueni restituere omnia, quæ ipsius essent, nihil tamen ab eo iuuenis receperat. Componunt igitur se ad orationem, & qui lumen accenderat, ante imaginem. B. Virginis Litanias recitat. Post mediam circiter horam surgens videt humi iacere chartam sanguinolentam, attollit, eique porrigit, cuius erat chirographum. Hic agnito suo chirographo gestire lætitia, exofculari illud & pectori admouere: & ilico Deo omnes simul agunt gratias, & quatuor simul (tot enim erant) recitant, *Te Deum laudamus*. Et, ne forte dæmon illud recuperare posset, signo Crucis muniunt, aspergunt aqua benedicta & coronam Beat. Virginis circumligant.

Dominicam manè vocatur Pater, cuius curam iuuenis erat commissus, ostendunt & tradunt ei recuperatum chirographum, quod Marpurgi postremo conscripserat; in eoque erat summi priori, cuius materiam dæmon suppeditarat, sanguinem. Ne tamen doli mali quidpiam subesset, & fortè non omnia integrè restituta essent, quæ iuuenis erant in priori chirographo; iterum de more à nostris ad San. Catharinæ templum fusa ad Deum preces, recitata Litaniam, porrectam iuueni Eucharistiam, adiuratus & sollicitatus dæmon, vt si quidpiam residuum esset, quod ad iuuenem spectaret, illud Dei omnipotentis virtute restitueret. Sed quoniam iuuenis dicebat sibi satis consta-

A re. Quod omnia integrè essent restituta, suumque animum esse per omnia quietissimum; placuit nihil amplius attentare. Quare actis diuinæ bonitati ob tam grande beneficium acceptum gratias, recitatoque, *Te Deum laudamus*, regredimur læti vniuersi. Placuit tandem Sereniss. Principi Ferdinando Archiduci, & Reuerendissimo Secouienli, vt series tota & processus pro concione populo proponeretur; quod factum est 18. Iunii à meridie, & ipsum chirographum vnâ cum sanguine, quo alterum descriptum erat, in templo nostro per Parochum Grætiensem, iussu Episcopi, in magno hominum concursu & frequentia combustum fuit. Hæc historia rei gestæ verissima, in qua vides (Lector, canæ fidei tenax) omnium fermè & singularum Catholicarum cæremoniarum efficacitatem, de quibusdam, alia subdamus.

Quintum remedium petitur à misericordia operibus, satisfactorijs, ieiunio, eleemosynâ, & oratione; *Eleemosynas*, commendat Canonum auctoritas, a vt & duo reliqua. De ieiunio inuenio id præcepisse cuidam comitis S. Auxentium Abbatem, b & S. Procopius Monachus hoc vsus sæpe victoriam contra dæmonem obtinuit, c & alijs idem imperauit. Sed & Christi Domini testimonio accedente. (*Matthæ 17. v. 20. Marci 9. v. 29.*) quid addendum? De oratione, versus quidam anonymi, sed veteris verficatoris reperitur; *Dæmones aduersus magna est oratio virtus.* & sunt de eadem sequentia exempla quædam, nostrorum hominum litteris certa fide contestata. Anno 1549. quidam vnicè nostrum confessus, media circiter nocte, dum penam pro delictis sibi irrogatam persoluit.

Z.

a d. c. si per
fortiarias.
b Merap.
in eius vi-
ta Feb. 14.
c Nic. Sa-
lius in ei-
vita 4. lu-
lij c. 1. & 5.

repente

repente vidit feles, muresque & alias bestias colore atras aspectuque terribiles tam multas, ut totum occupare cubiculum viderentur: quo ille viso perterritus, timere cepit, ne viuis à bestijs abriperetur.

Anxius & trepidus accurrit ad Domini nostri imaginem, magna voce opem implorans: quare omnium animalium species subito evanuerunt, tanto cum impetu, strepitu & fragore, ut domus ruere videretur.] Büggi in Iaponia Anno 1555. familia fuit, quam iam à 100. annis dæmones infestabant, & molestiam pastores, quasi hereditaria transibat. Paterfamil. opes omnes placidis idolis insumpserat. potius auctum ijs, quam cessavit malum. Triginta annorum filium dæmon occupavit, ita ut nec patrem nec matrem agnosceret, nec quindecim dieb. quicquam cibi sumeret: sub horum finem Patrum Societatis vnuseum accessit, iussitque ut D. Michaelem, nominaret. dum Diuum nominat vehementi tremore cepit concuti, & varios motus membrorum edere. ita ut circumstantib. terrori fuerit. Inuocante verò Patre Deum Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, subito à dæmone liber exstitit.

Huius soror, paucis post diebus molestijs demonis agitata est, que etiam in ea loquebatur.

Certis temporibus Patris nostri concionibus auditis, Christianam fidem suscipere voluit: cum vero sacro fonti esset adiuuenda, conareturque principio se sacro igno crucis munire, tremere vehementer ac concuti cepit. Pater preces fundebat sollicitè, ipsa vero sacrum Iesu nomen, & Diu. Michaelis proferre nitebatur, sed magis ipsam tunc dæmon irritauit obstringendo os, & comprimendo. Tandem vero incantum prorumpens exclamat: si idola Xacam & Amidam, sectarum Iaponensium aucto-

A res reijctimus, nullus superest, qui adorari debeat, aliaque huc spectantia protulit, nec esse, quod in ijs reprehendere quisquam posset.

B Quadam die innumeris Christianis presentibus Pater sacrum fecit, cui quoque intererat dæmoniaca, quo finito, rogat, qui valeret optime, ut, iussa vero D. Michaelis nomen pronunciare, tremere ac dentes stringere cepit, & dæmon se velle exire dixit: sed quoniam iam à tot annis ea familia pro hospitio vteretur, non libenter migrare. Iubet iterum pater S. Michaelis nomen proferre.

C Respondit illa, id permolestum esse, & lachrymas fundens & conquerens, quo, inquit, me vertam? Christiani itaque omnes in orationes corruunt, dumq; satis diu orant, dæmon occupatam hactenus pradam deseruit: ipsa vero subito potum petit.

D Admonita ut Iesum & Mariam inuocaret. tanta suauitate vtrumque protulit nomen, ut Angeli vocem videretur sibi audire] Anno 1388. Brunæ in Morauia, mulier erat in Nosocomio acerrima diaboli oppugnatione sic oppressa, ut nunc aquis sibi vitam extinguere, nunc cultro, quem gnarus nocendi porrigebat in manus, eripere moliretur, prohibentibus cunctis, qui erant in valetudinario: post illam triennij vexationem apoplexia corripitur, obligatione lingua loquendi vsu adempto: mittitur ad nostros, ut pro concione populi preces efflagent: & exoratum fuisse Deum. solutus primum lingua nodus, deinde anima, post sacram confessionem peractâ, ostendit.] Hector Boethius quoq; Scotorum res describens, lib. 8. in Marrea regione testatur se ab ijs, qui conspexerant accepisse, quod eius verbis adscribam; Puella Natalibus altis, forma conspicua, complurium nobilium auersata connubium in nefandam cum dæmone incidit consuetudinem, qua cum

utrum

Ut erum ferret, parentum rigore coacta edere stupratorem, adolescentem mira pulchritudine frequentius secum noctu, interdum nonnunquam conuissit: unde venisset, quoque abiisset, nescire se respondit. Parentes, tamen si filia parum crederent, accuratius rem aduertentes, consilio, quis esset qui gnata expugnasset pudicitiam, explorandi: cognitio tertio post de indice ancilla stupratorem adesse, reclusis foribus, accenso thedarum ingenti numero, cubiculum ingressi, horrendum monstrum, figura supra humanam existimationem terribili, in filia amplexibus sunt conspicati. Cucurrere ocyus complures ad fadum excitati spectaculum. Inter eos sacros dos probata vita, sacro disciplina non ignarus, ceteris aut trepide abeuntibus, aut pauore terra illis, cum Christi Apostoli Ioannis Euangely initium recitare orsus, ad eum locum, Verbum caro factum est, perduxisset, malus demon horrendo sublatu clamore, cubiculi tectum secum asportans, omni suppellectili incensa abijt. Femina periculo seruata, emixa est monstrum vnde quaque fadam aspectu quale nusquam antea (vt ferunt) inter nostrates visum. Id obstetrices, ne obseruatum contumelia esset familie, accensa ingenti pyra ritissime concremarunt. Idem paulo ante docuit demonem quoque succubam oratione fugatum. In Gareothi (inquit) regione, vico quatuordecim vix passuum milibus ab Aberdonia, adolescens multa formositate, coram Aberdoniensi Antistite questus est palam, sese à demone succuba (vt dicunt) gr̄tissimam omnium quas vidisset forma, multis antea mensibus infestam eandem oculis foribus noctu ad e ingredi, bladiijs in sui amplexus compelleret: aubi i luce abire sine strepitu pene, nullo se posse modo, cum plures attentasset, à tanta actam turpi vesania liberari. Iubet continuo optimus Episcopus adolescentem alio se conferre, & vt Christiana religione magis laudatis ieiunijs & orationibus

A plus solito accommodaret animum: fore vt pijs operibus intento victus cacodamon tandem esset terga daturus. Euenit adolescenti, salubre consilium religiose exsecuto, paucos post dies vti venerandus Antistes erat profatus.

In litteris Iaponicis anni 1569. ita scribitur, Multis in locis Bungensis regni, vbi quidam erant ab hoste humani generis obfisi, Christiani facto conuentu sola recitatione Dominica orationis & salutationis Angelicæ clara voce instructa, demonem saepe repulerunt. De oratione vnum exemplum accipite ex Menæo Græcorum V. Martij, in vita Canonis Isaurici: Aium post ipsius e vita decessum ades eius in templum versas, testasque illas quibus malos genos incluserat, repertas, quarum vnam cum resignassent, quod i helaurum ibi latere ob pondus arbitrarentur, statim fulminis instar erupisse demonas, vt omnes

C exanimati occiderent, & quicquid instauratum erat proculmberet nemoque omnino post occasum solem auderet ad locum illum adspirare. Sed non diuturna fuit hæc damnorum tyrannis, quam per sancti viri preces, cum populus se ieiunijs & vigilijs dedisset mox depulere. Ita vertit Raderus. & sane de precum efficacitate notior res, in confesso est etiam hæreticis: sed qualis ista esse debeat, non æque. In primis maxime salutarem esse communem Ecclesiæ orationem Patrum testimonijs constat, Chrysolto mi, Augustini, aliorumque b, deinde & priuatam hominum Sanctorum, vt confirmant Glycas, Eugypcius, & Metaphrastes. Si quæras quid orandum? præcipua dignitas & efficacia est, symboli apostolici & orationis Dominicæ, non modo ex Canonum præscripto, sed & veteris æui nostrique experientia vt docet multis Diuus Augustinus libro secundo de symbolo ad Catechum: nos capite primo, & lib. de vilitat.

D

E

a Tobia 6
& 8. Mat.
20.
b D. Chry
hom 3.
de incom
prehens
lib. Dei
Natura
Aug ist. l.
2. de ciu.
Dei. ca. 8.
Theodo.
li. 4. Hist.
Ecl. c. 21
Sozo. l. 6.
c. 24.
c Glycas
p. 4. An
nat. fol.
354. Eu
gyp. in vi
ta S. Seue
rini men
si Ianua.
Metaphr.
in vita S.
Aurelij
Abba.

4 Fran. Iu-
nium fe-
cunt fuif-
fe: fed in-
ceita fa-
ma.

cred. capit. 22. & exemplis afruit Nicol. Remigius lib. 1. demonolat. cap. 13. & lib. 2. cap. 4. Nec dubito proximam his facere, Salutationem Angelicam, eiusque iterationem illam ad orarios globulos, quam Rosarium appellamus, cui libet Heidelbergensis aliquis anonymus d. faum bimonstrem partum & vltio Rosarium obiecerit calumnias tamen & apinas meras, sub alieno nomine Ioan. Buseus pari & lepore & robore, ante annos iam decem discicit: & quia Gelasimus quidam lepide sibi visus ludere in nostrorum hominum apud Indos rosaria, describam quod Satyricus legat, rideat, si lubet. In litteris Lud. Frois e Iaponia scriptis anno 1596. hæc narratio exstat, Moguntia his verbis Latine excusa. f. 179. Nobilis quidam homo, olim magna auctoritate in hoc regno Fingano pollens, habebat filiam matrimonio cum gentili copulatam, cuius mater cum tota familia quoque erat gentilis, nullus vero Christianus nisi dictus nobilis, vir bonus & religiosus. Accidit filiam ex improviso infirmari, & quidem intra sex dies vsque ad mortem: quidam aiebant à demone obsessam, propterea quod tam furiosos & insalubres gestus ederet, vt agrè à duobus vel tribus hominibus teneri posset. Maritus & socer implorarunt opem Bonzariorum, sed suis illiribus & nugis superstitiosis nihilum quidem eam iuuare potuerunt. Verum quia femina impendebat mors, certiore reddidere eius parentem, octodecim milliaribus inde disunctum. Is celerrime aduolat. inuenit filiam quidem spirantem, sed mentis impotentem, vt patrem suum non agnosceret. Pater ilico mandat submoueri omnes Bonzarios aliosque Ethnicos lectum stantes: ipse vero accepto rosario, ter Dominicam orationem & salutationem Angelicam aggreditur pronuntiare: famina interim nihil mutatur, sed horribiliores potius gestus, quam prius edit, vt à multis teneri vix possit. Pater

A redit ad presidium rosary, eo verberat tergum filie dicens: tu videre mibi demon aliquis, excede ex hoc corpore. Et respondit demon: non excedam: Pater, vt erat homo virtute præstans, rosarium iniecit in eius collum, dicens: velis nobis, excedes. Tum demon, Tollite, inquit, rosarium, qui a abscindit mibi collum, & tunc cessero. Respondit pater, minime tollam, immo funes quosdam arripiens, minat ut est se cum diuerberaturum, & sic demon excessit, &c.

B En quid in Indijs rosaria per Iesuitas inducta. Sublannat tamen falsus poeta verbosissima Elegia contra Iesuitas, quam ipse Primum Parisijs, post Lugduni Batau. iuuenulus quidam in Odæporico edidit. Quod doctissimorum poetarum de Societate Iesu edita testimonia, de gestis in India & perlatis ardore fidei, possent opponi nuperi isti poetæ? quem etsi mirer tam calide,

C Patris sui, viri optimi, clarissimi, laudatissimi Iustitiæ Sacerdotis, iudicium damnare, vt nescio quibus placeat, miror tamen minus, quia vix est vt Iesuitæ talibus ambigæ fidei hominibus placere possint. dici solet lupum beneuolum esse canibus gregarijs non posse. forsetiam id à quodam inuito petulantis bilis vitio cacoethes natum.

D Quibus Archilocus iste, seu Hipponax, pepercit? lege quæ olim Cæsaroduni Turonum edita. Mittam quæ in Hispaniæ regem e, Sabaudia ducem f, & Mariam Stuardam laudatissimam feminam & Scotiæ Reginam, fidei causa capite truncatam g, virulentissime & calumniosissime chartis illeuit. vide quid de sua ipse patria h?

Musarumq; tribunal
Quodam, cara Lutetia,
Nunc spelunca Cyclopum, arx Poly-
phemia,

*Ant. ai latebra, Antiphata reges,
Et Læstrygonis antrum,
Bebrycisq; Amyci specus,*

ô piûm filium! quid de cunctis reli-
giosis ordinibus? sic ait fol. 27. 2.

*..scelera & examina mille
Monstraq; sub rigidis latitan-
tia bardo cucullis,
Virtutum regnare loco, & sibi
sumere nomen:*

*Denique prostibulum, & spurca
impietatis asylum,
Nostra Dei tandem factum per
crimosa templum.*

Sed dicat se forte malos tantum præ-
stringere, Erasmi & commune maledi-
corum refugium hoc semper vni-
cum fuit. Quid de ipsa Romana fide?
fol. 6 pag. 1.

*..luimus nocentis
Crimina Roma.*

*Improbos mores, & adulterinos
Numinis cultus, tragicaq; fraudes
Odit, & totum Deus ultor armis
Conscuit orbem*

Ergo Romanæ Ecclesiæ ritus col-
lendi Numinis huic sunt adulterini?
coruum crocitu, ranam coaxatu, Cal-
uinistam verbis, agnoscas. Ne dubita,
dabit plura indicia. Quid enim de Pon-
tificis Maximo? liberalissimus est con-
unciator, non vno symbolo contentus.
primum p. 2. fol. 3. ore blasphemus euo-
mit non in vnum, sed in multos, vt pe-
stilens ru&us, latius diffundatur, se-
quentia:

*Tu septifrontis cornua belluæ,
Et quicquid audent hinc socer,
hinc gener:*

A *Huiusq; debellare sæcli
Monstra pjs inimica natus.*

Alloquitur eum, qui tum adhuc
Caluinianus, & capiti Ecclesiæ conui-
cium Caluinianum de Apocalyptica
bellua ingerit, & Catholicos Principes
huius sæcli monstra vocat inimica pjs.
qui pjs isti? nonne hæretici quotannis
in Bulla Cænæ Domini excommuni-
cari soliti? sed pergit f. 6. p. 1. linguam
sacrilegam in Cælum armare, dum ca-
nit:

*frustra pandet aperta
Cæli templi vicarius
Vanis pollicitis callidus artifex
Vulgi stulta leuis pascere pe-
ctora*

Per sarcasum vocat, Cæli vicarium,
qui vere talis, Dei gerens locum in ter-
ris: Petri successor. cetera de Indulgen-
tijs, hæreticum cor poetæ huius ma-
nifestant. Nondum finis blasphemiarum.
fol. 28. pag. 1.

*..licet invidia contra
Bellua vaticana fremat.*

D Bellua nunc, qui paulo ante cæli vi-
carius. facile tamen antilogiam expe-
ctio. illud ironicè abs te, hoc serio di-
ctum. ô merito vtroque linguam era-
dicandam! Non contentus in solum
Pontificem Max. incurrisse, sæde ma-
ledicit, Purpurato concilio, & toti Se-
natui Vrbs æternæ. nam subdit:

*Romanumque apicem, pulsus tibi
Roma cinedis,
Restituat, ciueisq; tuos, prisicumq;
Senatum.*

E Quid tu scies nescio, Deus scit. Nul-
lus vir probus talia viris talibus obji-
ciat, scio. Optas etiam idololatriam, &

Paganismum Romam reduci? parcius Symmachus, qui retinere conabatur: modestior Gentilis, qui conuictis abstinebat. Quid his tam maledicis, tam virulentis queat adijci vnum est, vt orbem fere totum, qui Catholicus, lo- liginē sua perfundat *fol. 29.* vnico disticho. inuoluit:

*Ad prædam acciti (nam sat Lo-
tharingia non est
Vna) Quirinalis prædo, Sabau-
dus, Iber.*

Multum remisisti de iniuria, qui ex septifronti vacuana bellua saltem hominem, licet improbum, nempe prædonem fecisti Quirinalem. Et cum hæc scripseris, cum hæc in lucem Turonis emiseris, audes oculos in cælum tollere? putas te latere posse, vel tam sceleratos versiculos ætatem laturos speras? Qui parcas paruulæ Societati: qui, talibus Principibus, qui vrbi æternæ: qui patriæ tuæ: qui fidei Catholicæ ritibus: qui Dei vicario non pepercisti? ringere, fremere, fronde, spuma. *Si Deus pro nobis quis contranos?* Non ego tuam illam elumbem elegiam flagellabo, non tanti est. non quisquam tibi respondebit, conuiciandi palmam retineto. Considerabunt Antistites Catholici (ceteros non moramur, quibus laus est displicere) quid aut quantum tam virulentæ, tam impudenti calumniandi licentiæ sit credendum, quo camo & fræno tales maxillæ coercendæ, quibus petulantia tam noxia sit Ecclesiasticæ disciplinæ flagellis vindicanda. Quibus mentes recte stant, nondumque odio, inuidia, hæresi deuiarunt, credent potius Lauino Torrentio Episcopo Antuerpiensi in *odu*, credent Petro Angelio Bargæo, *Syriacos libro 6.* poëtis clarissimis, credent Frederico Iameto, credent Iusto Lipfio (cui hac

A in re quoque foret æquum credere) crederent alijs viris eruditione, pietate, & sapientia ornatissimis, quorum exstant elogia tuis conuictis contraria, quæ possem hic tuis opposita repræsentare: sed nec tua tanti, nec me finit verrecundia, nec defensoribus istis veritas eget. Quod ille dicebat in tragædia:

*Virtus Vlyssis nota Danais est satis,
Nimisq; Phrygius:*

B Id tibi dictum puta Danaos esse bonos & Catholicos Phrygas Calvinianos & Atheos. Virtutem Dei quæ se hominum nostrorum labore, studio, industria, per quatuor orbis plagas exeruit, (Deo sit laus & gloria) tibi tuiq; similibus inuidiosam potius, quam ignotam aut imitatu facilem esse. Sed non vacat pluribus diem verbis conterere: vt anchoras legam, monet me institutum, ad quod redeo.

C De recitatione Aue Maria, & Salve Regina multa poteris (si lubet) exempla reperire apud Cantipratensem *li. 2.* *Boni vniuersalis* *se. re. toto cap. 29.*

D Non dissimile illi Fingano, apparuit in eiusdem Iaponiæ insula Scichina, quod *ibid. fol. 193.* narratur, de virtute Litaniarum, Mose est operariorum illius ditionis tempore pluuio, valis aquam excipere, qua iudo cælo irrigare possint hortos & agros. Quoniã vero aliquando contigit (*haud dubie maleficio demoni*) vasa, licet plena, nullam reddere, etiam post impedimenta omnia remota, aquam, vocarunt veneficum, qui suis ritibus diabolicis, & inuocationibus superstitionis effecit, vt defluerit, idque in multos annos perdurauit. (*En maleficium maleficio pui sum*) Hoc vero anno cum rustici in Beaulima virginis confraternitate adscripti essent, & antea vitæ lapsus errore. que cum dolore animi patefecissent ac

fatio

stato tempore ad excipiendam aquam A
necessariam reuersi, animaduertent
more suo non defluere, (entertiam frau-
dem demonis iterum aquam sistentis, vt ite-
rum veneficus adiretur) non iam amplius
ad magos, sed ad Ecclesiam confugere,
certioremque ea de re fecerunt, senem
quendam optimum Christianum, qui
in Ecclesia Futaiana solus diu omnium
fidelium personam sustinuerat; eum-
que etiam atque etiam rogarunt, vt
ipse preces aliquas supra vas aquæ reci- B
taret: se iam Magicis superstitionibus
nuncium remisisse. Senex purgavit se
quantum potuit, & re considerata se-
cum in hunc modum est ratiocina-
tus.

Si aqua Deo annuente fluxerit,
Christiani fortiores, robustioresque in
fide reddentur: si autem ob mea pecca- C
ta non fluxerit, multi in fide refrages-
cent, & plures facient fraudes, & venci-
ficia Satanæ, quàm ritus & preces sa-
cras. Tandem tamen existimauit eor-
um voto satisfaciendum, multi/que
eo loco Christianis comitantib. ad lo-
cum contendit, & primum flexis geni-
bus *Litanias de Sancto*, deinde *Symbolum*
Apostolicum recitauit, ac mox nulla dif- D
ficultate aqua per canalem effluxit.]
Igitur his addenda Catholica *Litania-*
rum recitatio. Volunt nonnulli etiam
à Claudiano Mamerto hoc remedium
institutum, cum Viennenses in Gallia
horribiliter à demonibus diuexaren-
tur. Vnde Mantuanus in 4. Falto-
rum.

Vibs sedet ad Rhodanum, Galli dixere
Viennam;

Qua tulit aduersos casus, pastore Mimer-
to,

Ei longum vexata fuit, nam fulmine cre-
bro.

Arfit, & horripit terrarum motibus ar-
ue.

Scissa dehiscabant, rimis penetrantibus
vsq;

Ad stygios amnes, vbi sunt Iouis antra
profundi.

Adde lupos, qui Tartareis agitantibus
ymbris

In furias acti, ne dum iumenta per a-
gros,

Audebant laniare homines, & in vrbibus
ipsis.

Casibus hu perculsi omnes, diuina coa-
cti

Quæere subsidia, & Diuos excire pre-
cando.

Hinc traxit Litanea ortum: transiuit in
omnes

Religio similis paruo post tempore gen-
tes.

Exstant Litaniarum varia genera,
in libro, quem P. Thomas Salius col-
legit, sed plures longè in eo; qui Mona-
chij excusus curante, *Serenissimo VVil-*
helmo Bauaria duce; qui hoc æuo Caroli
V. Imp. exemplum imitatus, curis
principalibus filio relictis, totum se pie-
tatis studio addixit. rebus alijs sapien-
tissimè gestis, huic feliciter omnibus
laudatissimum addens colophonem;
gnarus, quid illud vnum porro neces-
sarium, & quæ pars melior esset eli-
genda. Cæterum litania olim tum
contra cætera mala omnia, tum nomi-
natim contra ludificationes & vexa-
tiones demonum, semper vtilissima
fuit; a vt plurimis testimonijs & argu-
mentis egregie probauit ex nostris Ni-
col. Serrarius, erudita sua Disputatione
de Litanijs, Herbipoli edita: cuius et-
iã sunt illæ aliæ piæ & eruditæ Litaniæ
de Sacrosancta Trinitate, non semel
iam excusæ. Do hoc remedio trium sa-
tisfactoriorum operum non pauca, nec
leuiter Tyrgus pa. 3. de locis infestis
cap. 66.

AA

a vide lo-
an. Diac.
li. 4. vitæ
D. Greg.
e. 93. & S.
gisber. ar.
818. Iac.
Rabum l
contra
Maibac.
c. 26. Et
singulū
l. de cro-
cismo Oc-
tingens.
Thy: cū
de damo-
nia. p. 3. v.
654.

Sextum est inuocatio, deuota nominis Saluatoris Iesu, vel Christi, vel B. Deiparæ Virginis, vel petita opitulatio ab Angelo custode. De Saluatoris nomine docent vetustissimi quique Ecclesiastici scriptores, tam constanter tam frequenter, vt putidum sit verba eorum hic coaceruare. b Toretiam exempla reperiuntur eius efficacitatis, vt fastidium mihi lectoris cauendum potius, quam querendi labor sit subeundus.

bD. Inft. ducl. Triabon. Orig. li. i. contra Cel. Tert. de cor. na milit. ad Sca pulam, & in apol. Cyp. ducl. De metria. D. Athan. de incarnat. ve bi. Cl. mac. gra. 20. Iesu nomine cæde inimicos: ne que enim in cælo aut in terra potentiora sunt arma.

Indicabo loca vnde qui volet petat. recens vnum refert Ananias lib. 4. de natura demon. fol. 152. vetustiora duo de B. Auxentio in eius vita Metaphrast. aliud auctor vita San. Euphrasia virg. mense Martio, aliud de S. Theodoro archymandrita Gregor. presbyter. 22. April. a. ud Surium, & apud eundem alia quinque vel sex. tom. 4. pag. 154. & 513 tom. 5. pag. 827. & 892. tom. 6. pag. 671. tom. 7. pag. 567. vide præterea Gretzerum lib. 2. de sancta Cruce cap. 27. & egregium exemplum illud, quod Superius lit. R. retuli de Mussipotano iuvene. De B. Virgine docet exemplum illud notum Theophili, de quo præter alios egit Honorius Augustodunensis, in sigillo Maria; & nobilis cuiusdam Eburonici, de quo ex Casario egimus, lib. 2. & addi potest exemplum nobilis puellæ quod ex Mori. lib. 1. Dialog. c. 16.

Narrat Bredenbachius lib. 2. capit. 27. item quod narraui sup. tom. 2. p. 1. 55. a. De Angeli custodis opere testis est Origenes lib. 6. contra Celsum vbi eius XXII. calumniam exagitat: & de eodem satis clarè Paulinus in vita S. Ambrosij, & de eadem opesatis clara, ceteri non petita, capio miram narrationem Salisberiensis lib. 2. Polycr. c. 11. his verbis, Dum puer vt psalmos addiscerem Sacerdote traditus essem, qui forte specula-

A riam magicam exercebat, contigit, vt me, & paulo grandiusulum puerum, præmissis quibusdam maleficijs, pro pedibus suis sedentes ad specularia sacrilegium applicaret, vt in vnguib; sacro nescio oleo an chrysmate deliburis, vel in extorso & leuigato corpore peluis, quod querebat, nostro manifestaretur indicio.

B Cum itaque prædictis nominibus, qua ipso horrore, licet puerulus essem demonum videbantur, & præmissis adiurationibus, quas Deo auctore nescio socius meus se nescio, quas imagines tenues tamen & nebulosas, videre indicasset: ego quidem ad illud ita cæcus existi, vt nihil mihi appareret, nisi vnguis, & peluis, & cetera qua antea noueram.

C Exinde ergo ad huiusmodi inutilis indicatus sum & quasi qui sacrilegia hæc impedirem, ne ad talia accederem condemnatus. Et quoties rem hanc exercere decreuerat, ego quasitotius diuinationis impedimentum arcebar sic mihi in ea etate propitiatus est Dominus [vtique arbitror per Angelum custodem: sed addit] Cum vero paululum processissem, & signum hoc magis & magis exhorru, & ed fortius confirmatus est horror meus, quod cum multos tunc nouerim, omnes aut equam desererent, aut defectu natura, aut manu hostili, beneficio luminis orbatos vidi, vt cetera incommodatæ, quibus in conspectu meo à Domino aut prostrati, aut perturbati sunt, exceptis duobus, sacerdote videlicet, quem præmissi, & Diacono quodam, qui speculariorum videntes plagam, effugerunt, alter ad sinum canonica, alter ad portum cellula Cluniacensis sacris vestibus insigniti. Eosdem tamen præ ceteris in congregationibus suis aduersa plurima postmodum perpeffos esse misertus sum.] De impetrata vero & impetrata eiusdem custodis Angeli ope testis est. S. Golauduch, cuius mentio apud eius coetaneu Eua-

grium

oli. 6. c. 19

grium, sed quod adscribā, apud eum non habetur, sed ex Stephano Hierapolitano retulit Nicephor. *Histor. li. 18. cap. 25.* eam grauissimè varijs Persicorum Magorum verberibus, cruciatisq; affectam, semper absq; vllō medicinæ præsidio, angeli ductoris opera sanatam fuisse. Quæ ad vtrumq; Angelī, nempe & Dei genitricis simul auxilium apprimè pertineat, dabo narrationem aliam, certa totius Lusitanæ traditione notissimam, & à rerum D. Dominici Ordinis Historiographo Ferdinando de Castillo memorię proditam. *1. p. Histor. Gener. ordin. Prædicator lib. 2. cap. 72. vt ex eo refert Alph. Villegas Flor. Sanct. p. 3. vita 173.* Boncela municipium Conimbricense est, ibi nobilibus parentibus natus, quidam Ægidius. hic, vix dum adolescens, indutria & fauore tres Canonicatus & Prioratum vnum adeptus, omni vitio distuebat, non indoctus humaniorum litterarum, & Philosophiæ, & medicinæ, cui, quam sibi oportuniorem ad nequitiam rebatur, totum se dare, & Lutetiam eius addiscendæ causā cum cogitaret, iter aggressus dæmonem obuium humana in specie habuit. Malus iste viæ comes, à noto sibi, sed ignotus, paulatim varia querere. vt audiuit perfectionis consilium, quin tu (inquit) me potius audis? scientiam indicabo, quæ & adeptu facilis, & vsu præcipua ad dignitates voluptatesque; ipsius etiam, quam sitis, medicinæ summa perfectio est.

Necromantiam dico. dixit & persuasit. abducit Ægidium, & adducit in vastum specum, prope Toletanam ciuitatem. ibi occurrere læti, & exceperere venientem viri, dæmonelque humana effigie. irur in specum exigitur non secretitantum, sed & ligiæ fidei siue homagij perpetui Sacramentū.

A volens adigitur, & schedula proprio consignata cruore, promissum confirmat. Septennio illic illic tetrīs artibus, & caliginosa scientia imbuitur. post Lutetiam profectus, miros breui inter Hippocratis sectatores progressus facit, & Doctoratus Lauream adeptus: gliscebant enormia magis magisque peccata: ruebat de scelere in scelus: ambiguum erat, fama eruditionis, an nequitia infamia maior. Sed, o Dei bonitatem? vi, quem lenitate nequiuerat, statuit trahere.

B Ecce tibi equitem hoplomachum, lanceam vibrantem, & intentantem misero irato vultu. minaci voce clamantem, *vitam hanc moresque deserere, ad frugem reuertere.* Subitus Ægidium terror occupauit, sed veloci motu, cum terrore institutum pristinum displicere desijt. ad volutabrum luti reuerso, post triduum idem ille eques iam terribilior non solum minatur, eadem verba repetens de mutando vitæ instituto, sed lanceam pectori infigit, & vulnus, et si non graue, imponit. Fractus animo noster: *Dedo, inquam, me, factam Domine quicquid iusseris.* Saulum dices in terram deiectum. Statuit serid, se totum Deo dicare, & quo intus impelli se sentiebat (*virgente, sic opinor, angelo custode, qui apparuerat*) religiosæ alicuius institutæ familiæ se addicere.

C Hoc animo Lusitaniam repetens, dum per Pallentiam iter habet, vbi tum Monachi Dominicani monasteriū moliebantur subit cupido cernendi operis. vidit viros sanctitate & eruditione claros, quosdam etiam viribus & græte defectos, delicatè olim nutritos, calcè subigere, ligna dolare, lapides parare, & onera humeris portare, summa lætitia & alacritate. Optat se illis iungere, petit instantè admitti, impetrat. Tyrociniū defugitur, magna spe Sæcilitatis futuræ

excitata:

excitata : post aliquot annos missus Santarenum in Lusitaniam, ibi crescebat oratione & victoria sui. Vnus agebat scrupulus, quod penes dæmonem hæreret scedula illa obscæna, & instabilis. Igitur ardentius Regina cælorum se commendabit, mali huius remedium aliquod postulabat, non sine lacrymarum imbre, & continuo superiorum concentu. Quid neget misericordiae Mater sic postulanti? Die quadam, cum in sacello templi prolixius oraret, apparuit illi dæmon formidabili aspectu, deteriore vultu, conuicium facit, & præstitam fidem, acceptaque beneficia petulanter exprobrat. tandem, post multa minaciter, & proteruè & impotenter obiecta, faxo (inquit) huius te monachismi, & violentiae, qua me tibi syngraphum hunc cogit restituere, nunquam satis poeniteat. simul abiecit eum ad pedes Ægidij, & videri desijt.

Ægidius chartulam accipit, & lacerat minutim. Nec vanæ dæmonis minæ fuere. admirandis illum modis plus septennio postea vexauit. mitto vexationes alias. assumebat monachi cuiusdam, qui in eodem debebat monasterio similitudinem, & nihil non quod excogitari inter domesticos posset, molestiæ, Ægidio inferebat. patiebatur hic, sed tandem dolens malitiam illam serpere, & fratrem, ut putabat, illum, Deum sic semper offendere, rem defert priori, & petit alio mitti, causamque aperit accersito fratre, deprehensus calumniator, & insolens ab alijs, solitus ab Ægidio vinci, desijt victori negotium tacescere. Viuis tandem clarus multis non virtutibus tantum, raptibusque, sed & miraculis varijs, anno 1265. mundo denascitur, ut cælo nasceretur, sepultus Santareni, ut sanctus colitur. Habetis & Deiparæ

A virginis vno in exemplo efficacissimū contra dæmones præsidium, & (quæ dixi alijs locis) præterea de scholis Magicis Hispaniæ, a de homagio præstando, b & chiographo cruento, c de re præsentandis innoxijs, d de apparitione dæmonum & etiam Anglorum. e Ioannes Molinetus f narrat Energumenarum illarum Quercetensium, de quibus egi non semel, possessores dæmones inter cætera questos; sibi à Misericordia matre manubias animarum plurimas quotidie eripi, nec non ab illo gigante pueri baiulo, & ab alia rotæ, & alia turris gestatrice. sic enim illos sacratis Maria, Christophori, Catharina, & Barbara nominibus abstinentes, ad Ecclesiasticam picturam alluisse appareret.

Quid verò prohibet me Parone Virginis Deiparæ memoriam & venerationem, alia quoque certissima narratione recolare, ut quam efficax semper eius inuocatio contra tartaream tyrannidem fuerit Lectores intelligent? Horatius Turcellinus Historiæ Lauretanæ scriptor, pari elegantia & fide, rem gestam proponit: g alium porro iuuenem Lauretanæ virginis tutela seruauit, quem in præcipitem locum libido insana prouexerat. Hic, ut erat proiecta cupiditatis audaciaque, in ventas se infuderat voluptates. Expugnatio multarum matrum familias pudore. immodico cuiusdam mulieris amore flagrabat: qua cum nec prece, nec precio, nec vi, doloue potiri liceret: vltima experiri statuit.

E Igitur conciliatum magicis cautionibus dæmonem rogat, ut se voti competentem faciat, ad omnia se descendere paratum ostendens, si eo, quod expeteret, frueretur. Diaboli ergo iussu à Christo desinit: seque torum illi dedit, traditque super hæc omnia iurat conceptis ab

ali. 2. q. 11.
Inpr.
b li. 1. q. 4.
c li. 1. q. 11.
nu. 5.
d li. 2. q. 27.
lect. 2.
e li. 2. q. 10.
lect. 3.
f Chron.
Belgiz.
an. 1490.

gl. 4. c. 1.

illo ver-

illo verbus, & chirographo suam obstringit fidem: vsque eo impuras mentes voluptatis amor excacat. Caterum, vt potius est, quod cupierat, fecit, vt sit, fastidium copia: & celesti luce oborta, magnitudinem sceleris sui sera estimatione perpendit. Ergo posteaquam animum curis anxium poenitentia subiit, ad veniam erectus, caelestem opem spectare, Deum Deique parentem implorare cepit. Inter hac occurrit animo virgo Lauretana, eiusque adu Sacerdotes amplissima facinorum expiandorum autoritate pradi. Protinus Deo aurore ac luce Lauretum petit, haud dubius, quin inibi esset tantum malis remedium inuenturus. Nec sua illum frustrata spes. Lauretum vt venit, Sacerdotem idoneum nactus, re omni exposita, consulit, ecqua sibi spes sit reliqua salutis. Ille primo sceleris atrocitate exterritus paulisper haesit: deinde immanitate facinoris demonstrata: ita spem illi salutis ostendit, si precibus, ieiunijs, voluntariaque corporis vixatione Deum placare penitus insistat. Cum ille nihil omnino poenarum recusaret, promissit Sacerdos, si imperata fecisset, se faciles aures ei daturum, & tantum piaculum Deo propitio vtrique expiaturum. In digressu hominem monet, vt per triduum inedia, cilicio, si grus corpus affligeret, B. Virginis opem implorans: per eam a Deo veniam exposcat: se eodem triduo rem diuinam pro ipsius incolumitate facturum. Et vtrinque exstitit fides. Ita triduo extracto, sacerdos optimum ratus est ante absolutionem chirographum a damone extorqueri, ne quid omnino iuris in illum haberet. Proinde hominem ab se dimittit monitum, vt angustiissimum sacellum ingressus precibus lachrimisque Deiparam vsque eo fatigaret, dum chirographum a diabolo extortum reciperet. Morem gerit ille, sua salutis, se, vritatisque avidus, haud dubia spe, id se deprecatione Deipara virginis impetrare posse. Ergo prostrato ante

A Virginem corpore, lachrymans obnixae eam precatur, vt recepto illo nefario chirographo, saluti incolumitatique suae consultum velit, ingenti miraculo compos voti efficitur. Versiculos illos ex animo iterabat. Monstra te esse matrem. Sumat per te preces, qui pro nobis natus tulit esse tuus. Talia precatus subito, chirographum in manus suas delapsum conspicit. Itaque vix sibi met ex inopinato gaudio credens, integrato stetugrates Virgini enixius agit. Inde sacello egressus, lacrimis exultans ad Sacerdotem accurrat: receptum Deipara beneficio scriptum ostendit. Id erat tot tantisque in Christum, atque in ipsum qui scripserat, diris & execrationibus refertum, vt facile appareret, a sempiterno humani generis hoste dictatum. Verum tamen tantum vinculum omni diabolica fraude potentior vis diuina dissoluit: ita deuotum illud inferni caput, Deipara benignitate asseritur in libertatem filiorum Dei: ne quisquam omnino, quam facinorosus ac perditus, si modo ipse perire nolit, de sua salute desperet, ne cuiquam in dubium veniat Dei clementia, quae vltro Matrem suam reu Patronam dedit ad salutem.] Hoc exemplum gratius futurum spero, eo quod simul praxim quandam iuxta tutam & facilem Confessarijs poenitentibusque proponat: cuius normam ductumque in similibus admodum perplexis consulationibus imitari possint: quod libri huius sexti institutum vel maxime flagitabat, a me non praeteriri. Alia duo valde industria refert Caesar, miraculor. libro sexto. capite vigesimo sexto, & vigesimo septimo. ex quibus quam efficax contra daemorum praestigias remedium sit, nominis Mariae deuota cum fide pronuntiatio clarissime videtur. Alia suggerit historia miraculorum B. Virginis Montisferati, in qua multi traduntur daemorum tyrannide, quibus se deuouerant

Mmmmm

confe-

consecratæ B. Virgini, & eius imagine insignitæ candelæ partim solo adspetu, vt narratum mirac. 150. fol. 138. partim contactu, vt miraculo. 172. fol. 147. & miracul. 237. fol. 215. partim sola inuocatione S. nominis & petitione auxilij, vt miraculo 45. fol. 60. partim promissa ad hanc ædem sacram peregrinatione, vt miraculo 289. fol. 256. liberati; habes illustria admodum miracula in hoc genere apud Lipsium lib. de B. Virgine Aspericollis Sichimensi, sed claudat hunc §. sanctus vir, & bonus poeta Prudentius de sacratissimæ Dei genetricis contra dæmones potestate agens: Cathem. hym. 3.

*Auctor & ipse doli coluber
Plectitur improbus, vt mulier
Colla trilingua calce terat:
Sic coluber muliebri solum
Suspicit, atque virum mulier.*

*Ecce venit noua progenies,
Æthere proditus alter homo,
Non luteus, veluti ille prior:
Sed Deus ipse gerens hominem,
Corporeisque carens vitijs,
Fit caro viuuda sermo Patris:
Numine quem rutilante grauis,
Non thalamo, neque iure tori,
Nec genialibus illecebris.*

*Intemerata puella parit,
Hoc odium vetus illud erat,
Hoc erat aspidis atque hominis
Digladiabile dissidium,
Quod modo cernua fæmineis
Vipera proteritur pedibus.*

*Edere namque Deum merita
Omnia virga venena domat:
Tractibus anguis inexplicitis
Virus inermis piger remouet
Gramine concolor in viridi.*

A *Quæ feritas modo non trepidat*

*Territa de grege candidulo?
Impaudas lupus inter oues
Tristis obambulat, & rabidum
Sanguinis immemor os cohibet.*

*Agnus enim vice mirifica
Ecce leonibus imperitat,
Exagitantque truces aquilas
Per vaga nubila, perque notas
Sidere lapsa columba fugat.*

*Tu mihi Christe columba potis,
Sanguine pasta cui cedit auis,
Tu niueus per ouile tuum
Agnus hiare lupum prohibes,
Sub iuga tigridis ora premens.*

C *Septimum, est Signaculum sanctæ crucis, de cuius præconijs liber est foli-
dus contextendus ex Sanctorum Patrum scriptis, & rerum gestarum exemplis. Vide D. Cyprianum serm. de passione Christi, originem libro tertio in Iob, Lactant. libro tertio capite vigesimo quarto D. Antonium, apud Athanasium, ipsum D. Athanasium de Incarnat. verbi, (vbi an: signum crucis tollit omnem Magiam.) D. Gregor. Nazianz. orat. 1. in Iulian. & ad Nemesium, D. Chrysostr. homil. 8. in epist. ad Coloß. & homil. 50. in Matthe. Diu Cyrill. Careche. 4. de ascens. Niffenum in vita Thaumaturgi. Hieronymum in vita S. Hilarionis. Augustinum libr. secundo de simbolo ad Catechumen. & sermo. 81. de temp. Theodoretum in vita Macedonij, & libro tertio histo. capi. tertio & libro quinto capite vigesimo primo D. Gregor. libro secundo. Dialog. capite decimo. Ioan. Diaconum libro secundo vita D. Gregor. cap. vltim. Slatrum lib. 4. histor. capit. 5. ex quo Baronius Annal. tomo II. anno 1027. Thomam Cantiprat. lib. 2. cap. 57. a par. 34.*

D *Epist. ad Coloß. & homil. 50. in Matthe. Diu Cyrill. Careche. 4. de ascens. Niffenum in vita Thaumaturgi. Hieronymum in vita S. Hilarionis. Augustinum libr. secundo de simbolo ad Catechumen. & sermo. 81. de temp. Theodoretum in vita Macedonij, & libro tertio histo. capi. tertio & libro quinto capite vigesimo primo D. Gregor. libro secundo. Dialog. capite decimo. Ioan. Diaconum libro secundo vita D. Gregor. cap. vltim. Slatrum lib. 4. histor. capit. 5. ex quo Baronius Annal. tomo II. anno 1027. Thomam Cantiprat. lib. 2. cap. 57. a par. 34.*

E

apud quos exstant memoria dignissima de hac re historiae: nec minus illustres alia, vna de incendio saeuissimo quod Rhemis Diabolus excitat, & S. Remigius signo crucis exstinxit, & habet Hincmarus *in eius vita*, aliud de Beato Vedasto, qui crucis signo maleficium aliud aboleuit, teste Albino Flacco historico *vita eius*, eodem demonibus praualuit signo D. Auxentius, teste Metaphraste: vt & Sanctus Albinus teste Fortunato, & Sanctus Suiherus teste Marcellino, & Beatus Caluppanus, teste D. Gregorio Turonensi, qui memoria dignam rem narrat a, vt & de S. Niceta Theoderistis eius discipulus apud Metaphrastem in Aprili, & de Beato Vincentio Ferrerio Rauzanus b, & de Eutychio Patriarcha Eustathius eius discipulus: qui & signum crucis vocat *telum demonibus formidabile*: hoc signo Macarius Patriarcha Antiochenus in Bauaria morbos pepulit, Mechliniae incendium exstinxit, Tornaci seditionem compefcuit, vt tradidit Anonymus, *in eius vita*, qui ante quingentos annos scripsit. benedictione signi Theodorus archymandrita veneficium Theodori Magi vitauit, saepe daemones expulit, solitas frugum calamitates auertit, & daemones certis locis includebat, & signo crucis locum obsignabat, ne cui nocere possent teste Georgio eius discipulo. Eodem gladio vtebatur Beatus Godefridus teste Nicolao eius aequali, *capite decimo tertio eius vita*: & Sanctus Portianus, teste Gregorio Turonico *de vita Patrum capite quinto*. & Sanctus Maximus Rhegiensis, teste Dinamio Patricio (*apud Sur. in Nouem.*) qui & miras daemonum praestigias, & vnico hoc telo partam narrat victoriam. Docebat hoc Sanctus Eligius Nouiomensis suos his verbis:

A *Christiano nec auguria, nec alia qualibet signum a possunt officere: quia vbi signum crucis cum timore & fide Dei praesserit, nihil ibi inimicus nocere poterit c*] Fatentur hoc daemones expulsi a S. Patapio apud Metaphratt. *mensis Nouemb. clamantes: vere terribilis es, o Nazarene, vere terribilis es, & vbique in omnes optimes imperium. Quo ergo proficiscar, si in desertum, si in ciuitatem, si vbicumque duxerit aliquis, tu illic prauenis: sola crucis figura, solo tuo nomine nos expellens.*] Merito itaque S. Daniel Stylites, ad effugandos daemones, vbique crucem, vt arma inexpugnabilia (ait Metaphrastes) inferebat. Hoc in signo tam feliciter vincebat Sanctus Maurilius, vt narrat Fortunatus d, nec non Sanctus Aichadrus, vt refert Fulbertus scriptor eius *vita*: item S. Nicetius Treuirensis, vt prodit Turonensis Gregorius e: item ex consilio B. Nonni paenitens illa famosa Pelagia, teste Iacobo Diacono Heliopoleos: item S. Iacobus Alemannus, teste Antonio Flaminio *vita illius cap. 11.* item Sanctus Gallus Abbas & confessor, teste VValafrido Strabo *lib. 1. vita S. Gallic. 7.* & innumeris alij, eadem enim Sanctorum omnium semper de hoc signo ac trophaeo salutis nostrae sententia fuit, eadem saeculorum omnium experientia. Nolo plura addere, velim dumtaxat legi, quod de Diacono a S. Vulfrano misso, vt praestigiosum palatium Ratbodo ostensum viseret, narrat Ionas Senonensis, qui eo tempore vixit, & id se accepisse ex oculati testis Ouæ Presbyter Frisij ore scribit, in *vita Sancti VVlfranni, apud Surium mense Martio*. Quod cur in dubium vocet, Corn. Kempensis *lib. 3. hist. Fris. cap. 11.* non satis intelligo. Multa enim passim talia a grauiss. script. prodita Legite quod de Cabade Perfaru Rege narrat Glycas p. 4. *Annal. fol. 370.* & his

c refert S. Audoen. nus eius aequalis l. 1. *vita Eli gii c. 26.*

d *vita S. Maurilii c. 3. & 6. 18.*
e *vita patrum c. 17*

a *vita Caluppani apud Sur. to. 2 bl. 1. eius vita c. 10 & l. 1. c. 7.*

Mmmmm 2

addite

narrat Glycas p. 4. *Annal. fol. 370.* & his addite quæ Thomas Bosius collegit, *libr. 2. de signis Eccles. cap. 8. & seq. & libro 15. & cap. 1. & SPRENGERVS cap. 1. q. 4. p. 2. mallei.* denique Societatis nostræ Iacob. Grætzerus *lib. 3. de S. cruce cap. 18. & 19. cum aliquot sequentibus, & Pet. Tyræus p. 3. de demoniac. ca. 44. & lib. de locis infestis p. 3. c. 68.* Sed vnum nolo præterfluere, notatum à Franc. Bencio litteris Mediolanens.

Anno millesimo quingentesimo nonagesimo primo. Sacerdos quidam Aragonæ agens pollicitus erat Deo, aditurum nostram societatem, idque vni e nostris aperuit. Indigne hoc tulit demon seque ad solita arma conuertit. Impuris cogitationibus hominem aggredditur, ita infestus ut adimerent somnum: surgit è lectulo miles Christi, & lectitandum priorum historijs noctes ducit insomnes. neque hoc tulit aduersarius, suspensam lucernam ad parietem sic deiecit, ut effuso oleo rotam volumen fœde prolueret. neque hoc factum inter canendum inuadit immundo afflatu: hic à mensa statim in cubiculum, humiles ad Deum preces effundens humi proiectus, & pro cibo corpori flagra ingerere: cum sic quoque caco igne carperetur, nudatus pedibus terram institit binas horas vel ternas, dum importunus calor deseruesceret: dem coniecit se in cubile fessus: visus in eodem strato videre mulierem, & attingere eius comam manuum extenta. desilit repente attonitus, & ad lectulum conuersis luminibus nihil videt: donec bis, terue, agnouit, timuit ludibria oculorum: idque pluribus noctibus accidisse restatus est: tandem eo res processit, ut miser iturus cubitum, brachia sibi manusque arte colligaret, inditus vinculu, ne in somno atrectarent quicquam manus errantes frustra. similem sopor & ligabat sensus, breue ad tempus, & brachia soluebat. Sed nimirum qua est DEI clementia, dia-

A boli tentatio est infra hominum facultatem: fugauit illum, qui pro castitate pugnabat, cum fortiter obstuisset. Rediit tamen victus ad pugnam admirabili arte.

Egressus aliquando sacerdos idem ex oppido, leuandi estus, iuxta lacum inambulabat persoluens horarias preces Mariae virginis. Vix ducentos passus processerat, cum ass-

B cutus est vir quorundam, cum rutila barba & promissa, vestegue magni precij infidebat equo pulcherrimo atricoloris, qualis nullus illis regionibus famuli erant à pedibus duobus: cum accessisset propius per humanitatem salutauit, numquid ad Iubilate, inquit, peruenisti? recitabat forte Sacerdos illum psalmum, & quod magis mirum, ita pressa voce, ut exaudiret tantum se ipse: tum verocum inter & sacerdotem sermo institutus, hoc ordine. Prior eques specie rimantus, qua est animo tibi infixata cura? qua sollicitudo mentem exedit? at ille dissimulans,

C mihi bene est ac bellè: frustra tibi huius rei quaestio fuit. Cui eques. Mi homo, mihi dare verba difficilis est, cui datum olim à Deo ut introrsum, quid tacitis cogitationibus volutent homines, agitentque. cum stetit SACERDOS admiratione defixus, & stupens loquentis habitum, corpusque totum lustraret luminibus sumpto animo. Quod,

D si tibi ea est virtus, effare, qua me angit molestia? si quid fortasse tu plus scis de rebus meis, quam ego ipse. Cui illi: Votum SOCIETATIS IESUITARVM: hic stimulus cor vellicat, hoc te quietum esse non sinit. Sed tu aliter agas necesse est: ad illam tibi aditus non patebit: me vide. Suspicatus alter, ne aliqua ratione inaudisset à nostris. Non certum satis votum illud fecerim, nec ne: sed ut is a sit, si certum est

E PATRIBVS me excludere, non abijciam animum, nec me discutiabo: neque enim vna est tantum pie ac sancte

Deo inseruendo via. recte istud quidem ait eques, mitte illam de pectore curam, est tibi ea indoles ingenij. is truncus corporis & hac, super ea, voluntas, ut vel in ista qua nunc vteru ratione vita, posu innocentiam tueri. quod si me audis aliam terram vide. vbi Deo viuas & tibi, Aronarelictam. iam me sequere, nec temerè erit consultum rationibus tuis: optima apud me eris conditione. non lacto in animis promissis. huc respice, hac cum diceret, crumenam praegrandem manu percutiebat crepantem arg. mo. egit gratias sacerdos, non possum ad praesens vii liberalitate tua, ut fidem meam praestem Ecclesiae Aronensi, & subito interfectus equis, qua isthaec fides, sine publica vlla sponfione aut chirographo? An te LIII. aris ltra (neque enim plures accepisti) addictum habebunt. Assentiebatur hac audiens non sine admiratione: sed coniectura ducebatur ad suspicandum, ad illius aures permanisse omnia ab aliquo Aronensi. Tum paulo fidentior, Tu vero quo iter intendi? vbi habitas? Pallantia respondit (nomen est oppidi ad lacum Verbanum) & qui ad nos appellit linter meus, ad vicinalem vsu paratus. agebatur ab vno atque altero remige, vitroque pullato. aspicit sacerdos, & miratur non antea visum. Nunc, si accipis conditionem, Pallantia mecum eris quamdiu voles, si stat religiosam vitam complecti, vi in vnam admittaris insignem & Sanctitate praestantem, curabo. Laudo egregiam humanitatem tuam, qua sponte vteris in hominem ignotum: sed habeo causas remittendi. Hac sermonum vice cum paulum subistere cogerecur Sacerdos. Praei, Domine inquit, post paulo sequar, nec aliter fecit ac dixit. Tum salutare crucis signum in fronte exprimens, atque in loco cordis, & pensilem corollam bacis consertam sacris, quibus praecedes numerantur, manu prehensens praecedentem subsiquitur.] de hie ad crucem

A subito apparere, eques, famuli, cymba, remigesque. Quis non miretur tot contortuplicatas colubri tortuosi fraudes, vnico Sanctae crucis signo nebulae instar dissipata? Et si non sis (Lector) praecupatus aut mente vana, nihil dubito, quin VVieri impudentiam virulento & tortuoso sermone conantis eleuare, quam ipsemet prodiderat narrationem, sis vehementer detestaturus. Illud quoque velim notes, & in memoriae sinum recondas, quod Beatus Fortunatus disertè prodidit, aliquando Sanctos hiece diuinis remedijs quaedam alia adhibuisse, dicis tantum causa: ut miraculorum gratiam, hoc quasi naturalis remedij velamento (quae illorum erat humilitas) obumbrarent, & humanam laudem effugerent, vt de Beata Radegunde Regina idem prodidit, eam crucis signo folium pampini addere consueuisse.

B

C Octauum praebent Sanctorum, qui in caelis beatitudine perfruuntur aeterna reliquia, de quibus illud, vt in caelis sic in terris verum; nimis honorati sunt amici tui Deus, nimis confortatus est principatus eorum. fremant vt lubet Vigilantiani nostri, in eorum illos Principe D. b. Hiero. iam iugulauit, damnauit eos Nazianzenus, damnauit Chrysofom. damnauit Ambrosius, damnat Ecclesiastici Annales, damnant gesta Sanctorum omnium, damnat, quae errare non potest in fidei rebus, Ecclesia Catholica. de innumeris pauca memorabo. Quotannis ad D. Philippi Apostoli sepulchrum in Sicilia plurimos energumenos liberari, adeo vt anno millesimo quingentesimo quadragesimo primo. pluiquam ducentae femina huiusmodi fuerint numeratae, auctorem habeo Thomam Fasellum lib. 10. de

Fortunatus l. i. vitae S. Radegum.

D. Hiero. contra vigilantiu D. Nazian. orat. de B. Cypriano circa si D. Chryf. in orat. contra gent.

tiles de sã
cto Baby
la & hõ.
2.6. n. 2. ad
in 2. ad
Cor Amb
ferm. 7. &
91. Rufin.
l. 2. hist. c.
25. Socra.
l. 3. c. 16. E
uagr. l. 16.
Sozomen
l. 7. c. 6.
Niceph. l.
10. c. 8.
Greg. T.
10. c. 1. 2.
de glor
marr. c. 4.
plures ali
os cita
ex nostri
lo. Gibb
nus eruo.
Dispu. de
sãctis an
319. ex cu
la Treui
ris. & Bo
lius lib. 15
de signis
Ecc. c. 7.
11. & 12. &
Thyr. p.
de dæmo
nia c. 43 &
adhuc ac
curatus
p. 3. de lo
cis infe
stis. c. 67.
Hi mul
tos citant
quib. ad
do Theof
Abbafer,
de venera
tione San
ctorũ &
ferm. de
Sanctorũ
reliquiis.
Sur. to. 7
ex Anony
mo coãra

rebus, *Sicilia cap. 2.* idem cernimus in
Brabantia Gela, ad S. Dymna sepul
chrum, in Flandria Rothnaco, ad reli
quias S. Hermetis. scribit Turonen
sis puerum agrotum, cum hariolo
traditus fuisset sanandus incantationi
bus, fortibus, ligaturis; pro vita mor
ti mancipatum: alium eadem lue labo
rantem, lumptris de sepulchro S. Mar
tini pulueribus fanitati restitutum. (*d.
cap. 45.*) idem narrat, Iustinum magi
cis præstigijs ac laruis mire infestatum,
suppositum capiti frenum Constantini,
in quo clauus DOMINICI vnus virtus
ntexta, & tertia vexationis nocte
quietem recepisse. (*de gloria Marr. libr.
1. c. 6.*) GEORGIUS Monachus scribit
leo sanctarum reliquiarum, addito ie
iunio & oratione, multos dæmonia
os à Beat. Auxentio sanatos. Hanc vir
utem sepulchro S. Hereberti Coloni
ensis Episcopi, tribuit etiam Rupertus
Tuitiens. *cap. vlt. eius vitæ:* de sepulchro
Lutgeri Monasteriensis EPISCOPI re
ferunt Monachi VVerdenensis *lib. 3.
vitæ eius cap. 6.* de lipanis capillorum S.
VINCENTII FERRERII PETRVS
RAVZANVS, *lib. 4. vitæ illius cap. vlt. de
S. GVTHLACI zona Felix Crolandi
ensis in eius vitæ.* de S. Richarij corpore
Albinus Flaccus, *in eius vitæ.* Apud Cap
penburgum quidam multas maligno
rum dæmonum infestationes patiebatur,
vt adijt sepulchrum B. GODEFRI
DI omnia dæmonum phantasmata e
uanuerunt. a Merito itaque S. BENNO
Misnensis EPISCOPIVS toto vitæ suæ
tempore religiose reliquias sanctorum
colens, eas tanquam cœlestem quen
dam thesaurum venerabatur. *b.* Meri
to B. IOANNES DAMASCENVS San
ctorum reliquias vocauit, *fontes saluti
feros, ex quibus plurima ad nos beneficia
manant, suauissimumque vnguentum pro
fluit. c.]*

A Merito tot olim & hodie ad eorum
sepulchra instituta fuerunt peregrina
tiones, & suspensæ tot corollæ, atque a
nathemata. Cauendum duntaxat, ne
quas in hoc cultu sanctissimo supersti
tiosas ceremonias misceamus, vt mo
uet Syluest. *verbo reliquia.* Sanctis enim
odiosa superstitio, grata religio. Testa
ta id fuit B. Glyceria martyr, ex cuius
corporeis exuijs vnguentum suauissi
mum & saluberrimum morbis omni
bus medicamentum fluere solebat
quadam vero die, cum EPISCOPIVS
PERINTHI inscienter argenteum
quoddam Vasculum emisset, quod Magi
cis ministerijs impensum fuerat,
continuo deijt sacri fluor vnguenti.
*Re noua percussus Aristes ad preces confu
git, diuinoque impulsu spiritu vas nouum a
mouit & antiquum reposuit, ac protinus
vnguentum sicut prius scaturire cepit.
Quocirca rem diligentius inquirens, compe
rit vas illud nefandis rebus seruuisse, quod
simul atque ad Imperatoris aures peruenit,
habita quaestione, tanti criminis reum, vri
par erat, supplicio affici iussit.] Narratur à
Nicephoro lib. decimo octauo cap. trigesimo
secundo.*

D Nonum, in Ecclesia quoque vetu
stissimum, & miræ efficacitatis est, aqua
benedictione sacra & solemnè ritu ad id
instituta eaque duplex, vna baptisma
lis in vigilia Paschæ & Pentecostes cõ
secrari solita, quæ iure Canonico com
probatur: à altera lustralis, singulis
Dominicis, initio primi sacri, consecra
ta, nominatim ad dæmonis impetum
reprimendum, & alia pericula auer
runcanda, iam in vsu ante Alexandri
primi tempora, & semper à Catholicis
omnibus, magno cum fructu, retenta
honorataque. *e* Meminit in vitæ D. Gre
gorij Magni Ioann. Diaconus mon
asterij, per eius asperionem, à dæ
monibus

monibus

fli. 2. epi.
de reb. la.
pop. ep. 1.

g Epiphā
hæref. 10.
Pallad.
Lauſiac. c.
19. Theo-
dor. l. 5.
hiſtor. c.
c. 21.

monibus liberati hodie miraculum i-
ſtud apud Indos ſæpe renouatur. f Plu-
ra referunt alij exempla. de Iosepho
quodam Epiphanius ſcribit, cū ad-
huc ille Iudæus eſſet, in ſanum quendam
ab eo per aquam cruce ſignatam. ſani-
tati reſtitutum: de ſcœmina, quæ magi-
cis præſtigijs in equam transforma-
ta putabatur Pallad. teſtatur, cum B.
Macarius aquam benedixiſſet, ſuper-
que caput eius precatuſ fu-diſſet, fe-
ciſſe, vt, quod erat, omnibus videnti-
bus ſcœmina videretur. g Apud Theo-
doretum Marcellus Epiſcopus Iouis
Apameni ſanum cum direretur, atrum
dæmonis ſpectrum flammæ yim ne
materiam ligneam depalceretur, impe-
dire cernens, aquam ſignaculo crucis
muniuit (h. benedixit) & ea iuſſit flam-
mam aſpergi. contactum non ferens
improbuſ ille auſugit, & aqua quaſi
oleo excitatus ignis, momento tem-
poris ſanum conſumpſit. Beat. Theo-
dorus Archimandrita noxas omnes a
qua benedicta ſolebat repellere, etiam
morboſa dæmonijs illatoſ, vt à Phen-
tino illo apud Tantiandiam, qui obuiuſ
dæmoni in forma canis, ſolo illius hiatu
in grauiſſimam egritudinem iniderat:
vt à Theodori cuiuſdam tribuni domo,
in qua homineſ, & animantia omnia a
dæmonibus cruciabantur, & cum do-
meſtici pranderent aut cœnerent, lapi-
deſ ſuper menſaſ iaciebantur. Ex quo
magnuſ omneſ terror inuadebat, &
mulierum tela rumpebantur, & tan-
ta ſerpentium & murium multitudo do-
num occupabat, vt præ formidine in
eam ingredi nemo auderet. Domum igitur
Dei ſeruiſ ingreſſuſ, totam noctem
pſallendo, & Deum obſecrando tradu-
xit, & aqua, cui benedixerat, totam
domum aſpergens, eam à ſpiritibus im-
mundiſ liberauit.] Haecenus Georgiuſ

A præbyter ſapiuſ iam citatuſ. Idem
poſtea hoc quoq; recenſet illuſtre mi-
raculum. Apocomeſiſ vici incolæ bo-
uem occiderunt, vt carnibuſ eius veſce-
rentur. Contigit autem, vt omneſ, qui ex
illuſ carnibuſ comederant, in morbum in-
ciderent, & iacerent vt mortui, & quic-
quid carniſ reliquuſ fuit, nigrum enaſit
ac fetidum. Qui igitur ex carne illa non
guſtarent, id, quod acciderat, viro ſan-
cto nunciauerunt. Qui reſpondit, exi-
tium iſtud à phalange dæmonum, qui per
lebetes pertranſierant, proueniſſe. Et
cum eo tempore non poſſet cum illiſ diſce-
dere. benedixit aqua, quam per vnum è
fratribuſ miſit, vt periclitanteſ conſper-
geret, eiſque bibendam propinareſ. Quo
facto, cuncti tanquam è ſomno ſurrexe-
runt, præter vnum, qui mortuueſt. Io-
anneſ enim procurator, cuiuſ fratri ea
calamitaſ contigerat, non exſpectans
viri ſancti benedictionem, accurrit ad
mulierem veneficam, & dum eiſ in-
cantationeſ adhiberet fratri, ille animam
egit.] S. Huberti Epiſcopi Leodien-
ſiſ. veri dæmonomaſtygiſ habitaculuſ
multipliceſ cateruæ dæmonum inua-
ferant: id animaduertent vir Dei, pue-
ro dixit, Vade aqua, quaſ Sacerdotali con-
ſecratione ſale admixto benedicta, &
ad eſſugandam inimici nequitiam ora-
tionis virtute imprægnata eſt, liquorque
olei iſdem (en chryſma) Apoſtolica au-
thoritate benedictuſ huc deferatur: quo-
rum aſpergine atque litura, mox ita eſſu-
gabantur hinc inimici virulenta phan-
taſmata, vt ampliuſ ſua non audeat in-
ferre machinamenta.] Haecenus Ano-
nymuſ. D. Huberti diſcipuluſ veltam-
iliaris, ſcriptor vitæ illiuſ. S. Eligiuſ
Nouiomenſiſ Epiſcopuſ, quinquaginta
ampliuſ energumenoſ ſimul, porrecta
eiſ aqua benedicta liberauit, vt refert
aqualiſ eiſ San. Audoenuſ. h Sed &

h. l. 1. vice
S. Eligij
c. 20.

S. Lau-

vide Sur.
n viris
horum
señtorū
& Clu-
uacens. l. i.
c. 7. & 14
& plura
recensē-
tem de vi-
tūā be-
nedictā
Grezterū
. 4. de cri-
c. c. 36.

Sanctus Laurentius Dunelmensis in Britannia: & San. Annon. Archiepiscopus in Germania, & Sanctus Malouius in Gallijs, alijque duo apud Petrum Cluniacensem, sæpè dæmones hoc rore fugauerunt: nonne contumaciores dæmone Germani, Galli, Britanni Caluinistæ, qui tam sacram. vndam, vt hydrophobi atque lymphati auerfantur? horum vnus è numerus VVierus scribere fuit ausus, in Græcorum Ecclesia hanc aquæ benedictionem, vt superstitiosam damnari. quæro in qua? rā veteri. quomodo Theodorus, Theodoretus, Palladius approbarent? Agnoscit aquæ benedictionem Diuus Dionysius Areopagit. cap. de Eccles. hier. arch. & in Scholijs ad eum agnoscit Pachysfoli. 28. An ergo in adhuc recentiore Schismatica? nihil miror hæretico tales placuisse duces. Sed accedant & ceræ fidei quædam narrationes. Riga anno 1837 Ruthenus quidam, cum sepius moneretur, vt cum Ecclesia Romana rediret in gratiam, semper autem obsurdesceret, sine penitentia decessit. Ex eod. die varia se in eis locumib. spectra domestica offerebant, absistentibus auferebantur mensa, nemine comparente: cubiculorum fores, non modo pessulis, verum etiam serā pensili obscurata, totis cardinibus euerdebantur. è summis adibus lapides ingentes iaciebantur pice sedati, quos se tractasse perhibet Sacerdos e nostris: quidam autem Polonus, quem Pater idem se vidisse affirmat, ad eograuiter est vulneratus in vertice, vt dies aliquot iacuerit seminiuus. in eadem domo cum multum straminis esset, id totum in minutissimas partes comminutum est. Denique hæc & id genus alia cernebantur plena terroris, qua non obscure, quantum sibi ius in ijs adibus sumpsisset Satanas, indicabant. ingressus in eas is, quem dixi, Sacerdos cum comite altero, aqua bene-

A dicta thureque adhibitis expiauit: quo exorcismo omnis tumultus dæmonum conquieuit, id quod multis deinde gratis adium Domini testati sunt.] ita litera Collegij Rigenfis illius anni.

In Mexicana prouincia sedes etiam Pascuara Societatis nostra posuit, ibi circa annum millesimum quingentesimum octogefimum septimum. (vt litteris prouincia illius accepimus) erat Indæ femina puer quem cunctis noctibus, cum cubaret, eripi sibi à latere sentiebat, deinde reponi, quo raperetur ignora, ipse puer interea vitæ spiritu in dies egesto lentatate properabat ad finem. huius puero salutare fuit in adem sacram deduci, & iustrali aqua, adhibitis comprecationibus sacris, adspergi.

Sequenti anno octogesimo octauo. Viro cuiusdam Treuiris mulier rustica, nescio quid ouorum offerebat, excipit pileo pedisequus, mox pileum ouis expositis imponit capiti, & statim adeo vexari cepit dolore, vt pene desiperet. confugit nescius quid ageret in adem sacram, incensum caput immergit in vas promptum aqua iustralis, conualescit, maga comprehensa in questione dixit, oua sic fuisse venenata, vt gustantibus interitum, extuberationem tangentibus essent paritura.] Litera Treuirensis anni 1588.

Mulsiponti anno millesimo quingentesimo nonagesimo tertio Virgo ætate prouectior, tor incit a furijs, vt obfessa diceretur, recitatis à Sacerdote nostro Litanijs infecta altera maleficijs, epota salutari aqua: alia vexata à maligno spiritu, appensa ad collum sacra cera celestis agni ad se rediere, mox & confessa decessere è vita, cum essent precibus interm.] Sic Littera Prouinc. Francia illius anni.

Franciscus Lopezius Gomara quoque testatur dæmonum ludibria & apparitiones apud Indos tribus potissimum

remedijs

medijs discuti & depelli solita efficacissime: venerabilis Sacramenti Eucharistiæ præsentia, Crucifixi imaginibus illatis, & aquæ benedictæ aspersione, idque non semel ipsos cacodæmones Indis confessos. *lege Hist. Mexicana cap. 235.*

Decimum exhibent remedium res aliæ Catholico ritu solitæ benedicti ad hunc effectum, vt cereæ formæ orbiculares *Agnos Dei* vocamus, propter agnum vna in facie impressum; de quorum effectibus liber existat Vincentij Bonardi. multa quoque Petrus Matthæus in 7. Decretal. cum consecrantur à Pontifice Maximo, postulat ille à Deo, vt deuote gestantibus Deus tribuat, quæ breuiter his versibus complexus fuit Frusius noster:

Postulat in primis sacrati adspetus vi agni.

Agnum ad cælestem concita corda leuet:

Vtq; saluifera memores vitæq; necisque,

Criminis & vitij noxia vincla terant.

Hostis vt insidias Stygij ac certamina vincant,

Decipulas mundi, carnis & illecebras:

Corporeos no'is morbos, casusq; repelli,

Præsertim horriferos, mortificosq; petiit.

Item grana benedicta, cerei benedicti, sal benedictum, & panis benedictus. Inter quæ panis benedictio tum ob antiquitatem, tum ob crebra miracula, celeberrima sane videtur. Etenim & meminit illius non vno loco D.

A Paulinus in Epistolis a: & eo vsi contra dæmones varij Sancti viri, vt Beat. Elphegus Cantuariensis in Danis sanandis (auctor Osbernus in eius vita) & S. VVolphelmus Abbas in morbidæ scemina curatione (auctor Conradus eius discipulus in vita S. VVolphelmi) & B. Hildegardis cum improbo amore nobilem puellam Treuirensis liberavit (Theodoricus Abbas libro tertio. de vita S. Hildegardis capite nono.) & S. Marcellus Abbas Eugenij cuiusdam vxorem ex ipso mortis limine in vitam reduxit, vt narrat mensè Decemb. Metaphrastes. Sed ista satis multa pijs, impijs nihil satis, vt credant, quiduis plus satis, vt nauseent. *Lege, si si lubet, Gretzerum libro tertio. de S. cruce capite trigesimo septimo.* Accipite & ista ex Epistolari Historia paucis nota: Drepani fuit anno 1585. paterfamilias quidam, cuius in adibus, varia dicebantur aliquot iam menses ex occulto voces existere. familiaris u erat dæmon, qui varijs modis conabatur hominibus illudere. iaciebat saxa prægrandia, nullius tamen capiti detrimento, vasa quoque domestica alte iaculans, non frangebat.

B cumque in his rebus sidibus caneret adolescens, dæmon, cunctis audientibus, lasciuus cantibus prosequeretur tristudinis sonum, aperteque dæmonem se esse iactabat. cumque adium Dominus vna cum coniuge quoddam in oppidum, ad sua negotia discederet, comitem sese dæmon adiunxit: cum autem ille malefactus aqua pluua rediret, nequam spiritus auerterit sublatique de via clamoribus, præmonere domesticos capis, ignem vt exstruerent, herum iam esse in ianuis, totum imbribus malefactum.

C Verum cum ita se illud Dominus adium intellexeret, minitatus est dæmoni adducturum se patrem de Societate, qui e suis eum sedibus exturbaret. ille vero, ne id faceret,

D

E

vide Stepha. Durāti. lib. 2. de ritibus Eccles. Cath. ca. 58.

clamitare, mimitarique inimicitias, & odium, & quamdiu Pater in hysdem adibus versaretur fore, ut sese conderet & occultaret. Venit tamen herus ad patrem, & rem illi narrat ex ordine, domum etiam mutat, & se illis molestijs liberet obrestatur. Pater ne imperica multitudo elata cupiditate videndi, id quod fore videbatur: accurreret, ad eum sibi proficiscendum non censuit: tantum monuit ut ipse, & tota eius familia ablutis generali confessione peccatis, cœlesti pane se confirmarent, cauèrentque ne quis aut ex domesticis aut ex externis, sermonem cum hoste miscerent, neve ex eo, ut antea fecerat, occulta perquirerent, riderent potius, quæ ab eo dicerentur, & ut orta ex mendacijs patre plane contemnerent. Illi cum se facturos recepissent omnia, dedit ei pater ex consecrata cera agni cœlesti simulacrum, quod filia ceruicibus, ut qua omnium maxime à damone vexabatur, infererent. Hic terrere damon: cepit clamoribus filiam, mimitarique in ceram illam abijceret, fore ut ei obtorto collo animam eriperet. Sed illi patrii monita & consilia secuti, cum loquenti responsa non redderent, seseque inuicem contra hostem sacramentorum telis armarent, facile se ab eius insidijs molestijsque tutati sunt.

In Treuirensi ditione hoc ipso tempore, ut sunt plurimæ illic sagæ: quadam puerum octo circiter annos natum, suis prestigijs ac carminibus circumuerrum, in eas sedes solita erat abducere, ubi per licentiam noctis ac tenebrarum nefarijs lusibus indulgerent, hic sua quoque partes puero dabatur, ut dum illa choræ consorti manibus inter se ducerent, earum saltationem tympano prosequeretur: nec modo ludorum erat chorique spectator, sed saepe etiam prestigiatarum quibus illa humanis corporibus visisque

A nocent. Hunc Archiepiscopus deducit in aulam custodiri iussit, ut Catechismus cuius erat planerudis, imbueretur: cui cum sacerdos nositer effugiem cœlestis agni, de ceruicibus suspendisset, noctua fuit demon, grauiterque puerum increpans quod tam facile se decipi passus esset, iussit ceram illam, ni vapulare vellet, abijcere? territus puer imperata fecit, continuoque damon, eo quod iam metuebat amoto, ad muros vrbus cum abripit, nigroque impostum hirco, ad imperissimas sagarum regiones momento transfert. Qui cum aliquandiu inter veneficas latitasset, restitutus iterum in Palatium frastra implicitaque nodis resticula, vnde cera illa pendeat.

C Is puer Archiepiscopi & Ciuitatis petitione in Collegio nostro inclusus seruatusque, donec doceretur quæ ad disciplinam Christianam necessaria, ut cum postea redisset in aulam, Sacramentis religiose munitus, à damonum laqueis eripetur, quod & denique factum, et si postea relapsum criminis post aliquod annos penas dedisse debitas inaudiui.

D Anno subsequente in eadem ditione fuit adolescens rusticus, sed peracri ingenio intra quinquem decimum annum. Hic non semel accesserat ad fœralem iocum ubi permitti feminis mares, & ætatis teneræ maioribus damone magistro epulabantur, noctis licentia discrimine pudoris extincto. Ipse tamen nondum Deo Deiparæque renunciarat, execrandas nondum preces fecerat damone praecunte. Felix tantum cerebrum cum sumpsisset in cibum, de crescente luna sentiebat sibi mentem imminui. Vbi Treuirensis ingressus est urbem, quam nunquam antea

viderat,

viderat, eo nimirum ducente ad supplicium, qui duxerat ad maleficium, uti fanaticus deductus est in ades Principis ut, seorsim ab alijs certa in domus parte curatus à nostris, demonem excuteret. Sed cum ei nulla à dæmone nocte daretur quies: conur atisque à quibus diuerberabatur, vel cerea effigie sacri agni, quam ad collum habebat, auulsa, Archiepiscopo placuit mitti in Collegium Societatis: nec his quidem fuit misero pax, nisi solemni ritu cubiculo expiato, pretium erit quadam ex ijs memorare, qua ab ipso narrabatur, ita enim ipsum Antistiti ille, cum exereretur nostra commessatio, fuit vnus è tuta cohorte, qui gloriatus est quadam nocte (indicabant enim eam qua fuisset) dormienti tibi potionem pestiferam ingessisse, reperto ad te aditu ex occasione, agni Dei, quem iurur cubitum reliqueras imprudenter in mensa, quod si paulo capacios fuisset calix, mortem non effugisses. Certe ipse Archiepiscopus dixit, se post illam noctem ita infirma fuisse valetudine, ut per aliquot dies decumbere cogeretur. Cum hac dicens in magna corona nobilium non saceret fidem, ad Praefectum Urbis, quin & te, inquit, nostra Lamia bu inuaserunt, sed ab ea pixidula quam fers continenter, ubi sunt imagines binae, & nescio quid consecratum (Agnum Dei intelligebat) sunt à conatu repulsa de harum gestatione rerum confessus est praefectus.]

Alius à dæmone oblesus, canem magis ringendo & latrando, quam ratiocinando & loquendo hominem, se esse ostendebat: hic à Burgundia vsque ad nos adductus, vique summa compulsus in templum, non prius desit canem agere, quam agnus Dei, in collum insertus est: tum demum obmutuit, & humanitati redditus, salutarium animum confessione purgavit, idem

A amuletum, alteri fuit eodem morbo laboranti.]

Ex litteris Germania superioris, collegij Friburgensis, Anno 1590. ex eadem Prouincia in hæc verba Oenipontani: ut grauitati morborum medicamentorum respondet vilitas, terricula diaboli opponitur multis in locis, sacrarum plangularum, vsus, ex eo genere nonnulla ponentur. Affirmabat se quidam inferis destinatum ob scelera commissa, furijque agitus inuocabat demonem subinda, quem & adesse monstrabat, pauentibus alijs, indicis intentu: hunc perstravit vnus è nostris molibus primo delinitum verbis, mox etiam ad confessionem adductum, donata, quam pie demitteret in pectus, bulla agni cœlestis.

Corpus quidam animamque dro animarum predoni deuouerat tempore praestituto: hora fere instante, ut sepe praua consilia, & nimium calida reputantur post factum) mastus atque anxius adit sacerdotem: eum dum consultit tremantibus labru, deerrantibus oculis, repentino pauore, Opem, exclamat, infelici, quem tu expedis, pater, auxiliare aliquod sacrum. Quarenti nostro, ecquid noui? Astat, inquit, ante ostium hostis, periens abeuntem & hosti vultu munitans raptum ex condito, ergo huic quoque simile remedium allatum est. Neque hæc sunt fama incognita.

Rusticus cum inaudisset Oeniponti agere viros, qui veneficia & prestigias certis medicamentibus abgerent, in collegium venit, medicinam (hoc verbo utebatur) petens aduersus diabolum. interrogatus quid intelligeret nomine medicinae: hanc scio, respondit: nihil enim præter auditum habeo: sed istud quicquid est, diabolum fuget. Dato igitur particula cerea, quam salutarem sensit adeo, ut paulo post vni è nostris ipsius oppidum iter facienti, cum propterea obsideretur à pluribus, septuaginta amplius fuerint dispersenda.]

Tum etiam è Turonensi collegio perscriptam: Puella recens nuptus collocata, post horarum trium irritam luctam cum horrendo spectro, sono vocu motuque corporis energumenam referebat: mox breui gestatione sacra agni imaginis, quam a nobis acceperat, est in pristinum restituta.]

Subidem tempus Auenioni mulier maligno vexata spiritu, cui suaserat vnus è nostris vt conueniret sacerdotem (dato interea parentibus caelesti agno, quem ignare insuerunt in vestem) cum consilium obliuiscitur, aut differt, à quatuor quasi felibus per fenestram raptata est supra domesticum tectum: mox audivit humana voce minantem precipitum, vti cream imaginem abijceret, quam in veste habebat. Intellexit illa quid esset, & agnouit suosores mali. ergo magno animo negavit facturam, statimque conuersa ad preces, relicta est (vt eam inuenit maritus excitatus clamoribus) de tecto suspensa.]

Anno 1590. Treuiris, acceptam a dolens inuriam, cum insigni rerum iactura, à quibus minime debebat ferebat iniquius quam Christianum deceret: ita dolore atrox & mororis immo icus, cum sub crepusculum solus obambulat, demonem haud occasione ignatum, aut se-gnem, oburum habuit, effigie viri nobilis, atro colore, exhorruit primum, sed salus dicta timorem dampnit. Quarenti causam tristitia, respondet quod erat: tum demon praecisam omnem spem recipienda pecunia per validiorum potentiam interuense: proinde proinde sequatur: compensaturum omnia leui negotio: Cui adolescens. Anotus mihi & ab amicis imponitur, & habeo fidem ignoto, & quem nunc primum adspexi bone Deus. Hoc extremo dicto velut fulminatum monstrum hominis in auram ces-

En vnum remediū.

A sit. postridie eadem hora idem agitante, offert se mulier ameno cultu, orat breue spacium secreti recessus: abnegat iuuenis instantem repellit.

Exin suadet illa, proferat è cubiculo gladium, & in aduersum parietem impingat: reusit principio: demum, nescius quid ageret (aut cura abstulerat mentem) morem gerit: inter feriendum parietem, Deus bene vertat, exclamat: hoc quoque

B secundum fulmen demonem abegit. Redyt & tertio (habet enim adhuc infixa animo sollicitudo, & pellax non deserebat) mulierem a simulat pollentem etate a forma: in stuprum illicit lasiuua voce gestuque, nec se continet intra verba, vim adfert renitenti: vociferatur iuuenis ope-m implorans: accurrentibus subito domesticis, improba facies cuanuit: at ipse confectus l. situdine lingue animo re-

C pertus: rogatus timoris causam & clamoris, ne hiscere quidem: adeo iacebat rig-nibus oculis exanimatus, p. r metum etiam voce amissa: igitur collocatur in lecto ac resouetur, simulque renocatur animus aspersu aquae peculiaris. postridie rem omnem exponit, & nostrorum susu sacris mysterijs, consecrata cera, catervisque armis formidatis diabolo, instructus, ita perterrefecit aduersarium, vt apparere desierit.] Bencius in litteris Rhenanis d. anni.

D Eit tamen aliquando Dei permissu, vt hoc remediū non iuuat, maxime quando per aliud gloriosius vincere decreuit Deus, vt per nudum nomen Iesu vel Mariæ. verissimo id euentu comprobatur Augustæ Vindelicorum anno supra millesimo & quingentesimo nonagesimo primo. vbi adeptio consecrata cera cum imagine agni, multi praesens remediū in horribis à diabolo monstris, & terroribus nocturnis fuit: alicui tamen, quod con-

En secundum. Tertium. Quartum.

temneret

c. 24.
lib. 1. de
an. c. 13.

tidiana dæmonibus adeo infestam & inimicam esse: vt ab ijs excitatæ tempestates vel ingruentes impediuntur, vel iam ortæ sedentur & aliò auertantur, vt rectè docuit Concil. Colonien- se; & confirmat exemplo quodam Venerabilis Perr. Abbas Cluniacens. d. Cum aliquando (inquit) frater quidam, Ioannes nomine, natione Italicus, irregularis disciplina seueritatem fastidians, etiam fugere de monasterio cogitaret: ipse ei diabolus Abbatis specie assumpta se obtulit.

Nam duobus dæmonibus in specie monachorum se comitantibus, fratri in quodam monasterij loco secreto soli residenti, multa que secum voluenti, opportunum fallendi tempus se inuenisse credens apparuit, eique asidens dixit: Ego (frater) modò huc hospitandi causa diuertit: sed casu te conspiciens, ignoui multa de sollicitudine laborare, multosque in corde tuo cogitationum estus versare. Quorum causa, licet quibusdam referentibus mihi ex parte nota sit: si tamen eam plenius indicaueris, potero forsitan vti tibi dare consilium. Vnde, quis sis, & quare mæstus sis, amico quærenti exponere. Cumque frater ille ignoto, vt putabat, homini secreta cordis sui aperire formidaret, & se tantummodo natione Italicum esse respondisset: dæmon, qui monachus videbatur, adiunxit: Ego ipsius regionis Abbas sum, & tibi bene in omnibus auxiliari possum. Noui enim, licet tu veritas, quod Abbas Monasterij huius, & ceteri male te tractant, neque vt dignum esse honorant, in super multis se pè inuicem vexant.

Vnde admoneo te, vt tibi consulat, & locum huius omnimodis perniciosum derelinquas, & mecum recedas. Paratus enim sum tibi ab his malis eripere, & Abbatiam meam, que Cripta a ferrata dicitur perductum, omni te ibi honore sublimare. Ad hoc frater respondit. Ego hinc exire nullo modo possum, quia

A & clausura monasterij prohibet, & fratrum me multitudo circumdat. Tunc diabolus: Nec ego, inquit, quamdiu hic fueris, te in aliquo iuuare potero: sed fac qualibet arte, vt septa monasterij transgrediaris: quod postquam feceris, ego statim adero, teque ad locum meum, vt dixi, perducam. Sed misericors Deus, qui non permittit nos tentari supra quam ferre possumus, non vltra passus est hostem procedere: sed sicut scriptum est, qui fecit illum, applicauit gladium eius.

B Quando namque hoc agebatur, fratrum conuentus in refectorio, ex consuetudine, hora canandi residebat: qua expleta, à Priore, secundum morem, vno ictu scilla percussa est. Quo sono audito mox dæmon, qui Abbatem se fingebat, actus diuina virtute, à fratre, cui loquebatur se abripuit, & præcipiti cursu ac maximo impetu ad latrinas, que proxima erant, tendens, videntem fratrem iam dicto in earum se inferiora demersit.

C Idem quotidie fatentur malefica, hi, quando à dæmone ad conuentus feruntur, vel inde domum referuntur; signum campanæ audiatur; confestim dæmones ipsarum baiulos spurcum onus in solum deijcere, & fugâ trepidos dilabi. Recentiores historias ex actis iudiciarij fidelissimè depromptas, cum Martino de Arles, & Grillando,

D non pocas, nec illepidas suggerunt Binsfeldius, & Nicol. Remigius; qui sapienter nos admonet cauere à duabus technis Lamiarum, mendacio confutis: dum inquitur primò hunc sonitum campanarum inefficacem esse, postquam tempestas se in territorij, vbi campanæ sunt, terminos penetrauit: quasi verò aliquæ potentie diuinæ sint meta ponendæ; vel Deus non semper paratus sit nos à maleficijs cum expedit, eruere alterum, dum aiunt, non prodesse sonitum campanæ, cui dum iustrabatur, concubina Sacer-

dotis

Atles m
Stat. de la
perst. Goll
lan. l. de
fortil. q. 7
Binsf. de
contell.
Malef.
post. c. 6
v. l. dub.
Remig.
i. d. d. m.
no. l. c. 14

dotis nomen imposuit. quo quid magis ridiculum?

Obserua hic (Lector quæso duo. primo vulgus censere campanas baptizari, quod & Maximilianus I. Imper. putauit, vt patet ex grauaminibus sedi Romanæ ab eo propositis : arripiunt hæretici, & acerbissime in hunc morem Brentius, Calvinus, VViceus, quem vocant, *Campana baptismum*, inuehuntur. Sed hic mos illorum est, affingere Ecclesiæ errores idiotarum, vt transfugio & schismati suo nefario & menstruoso calorem aliquem inducât.

Verissimum est, quod recte docuit Cardinalis Hosius; *b campanas non baptizari, sed benedici.* Legant ipsum Pontificale Romanum; de baptismo nihil inuenient. Legant Aleuinum Flaccum, & reperient hæc verba; *Neque nouum videri debet Campanas benedicere & vngere, & eis nomen imponere.*

Entibi verè & integrè ritum totum. an hoc est baptizare? Sed ecce, inquit aliquis, tibi in Capitulari Caroli Magni prohibetur, *ne quis elocas (b Campanas) baptizent.* Sed (quod Vitus Amerbachius etiam non diffidetur,) non benedictio illa, de qua eius præceptor Aleuinus, sed quæ fortassis tum irrepserat supersticiosa quædam baptizatio & intinctio campanarum in aquam, prohibetur. Alioquin etiam benedictionem alibi à Gallis scriptoribus baptismi nomine scio nuncupari. Iuo,

sermon. de sacr. dedicat. ipsum, inquit, templum suo modo & ordine baptizamus. Quid hoc, nisi benedicimus vel consecramus? Hanc benedictionem etiam Græci olim nouerant. Nam apud Gregorium presbyterum lego, B. Theodorum Archimandritam tintinabulis benedixisse, vixit autem ille D. Gregorij Magni temporibus. Nolæ in Campaniâ inuentas campanas Stra-

A bus est auctor, *libr. de rebus Ecclesiasticis* inde à Nolis nolæ, à Campania campanæ putatur ante mille annos D. Paulinus Nolanus Episcopus instituisse, vt tubis vereris Testamenti argenteis & corneis succederent; & populum ad festorum cultum, missarum solemniam, & horas Ecclesiasticas conuocarent: quid hic Deo displiceat? benedicuntur, vt fragore suos spirituales hostes terreant & repellant. quid hic superstitiosi? Nomen illis in beati alicuius honorem imponitur, vt illius, quasi commendetur tutelæ vas metallinum, diuinæ laudis instrumentum. quid dignum reprehensione? Effectus illos non tribuimus formæ, seu arti, vel naturæ metalli. Non obtula adeo Catholici pectora gestamus, nec Sol veritatis ab Ecclesia tam procul avertus radios suos elongauit. Non asserimus, quod Petr. Mexia, d. discuti has procellas vi sonitus aërem dissipantis. fecerit hos efficacius sulphurea belli machina, poppy smis foret velle Iouis fulmen dispellere. foret in Gentilium opiniones deliras incidere, de æris fonita dæmonum fugatore; de quibus viuendi Alexand. Aphrod. & Macro-

B
C
D
E
Tribuimus ergo vim efficientiamque omnem consecrationi siue benedictioni, sic diuino iussu seu dispositione operanti. Dei virtus, Dei digitus agnoscendus. talia Deus diuinæ suæ protectionis & potentæ suauiter omnia disponens, & fortiter operantis signa notaque Ecclesiæ spontæ suæ tribuit. Serai nequam dæmones hunc tonum, quasi DEI viui imperantis fugam recognoscunt præconum: haud aliter quam subditi omnes, etiam inuerti, regij saluiconductus lignum reuerentur. f.

cNu. 10. &
29. Leu.
23. Soph.
1. Ioseph.
1.3. antiq.
c. 15.

d in Silu.
variar.
lect. li. 2.
c. 9.

Alexand
Probl. 43
1. 2. Ma-
c. ob. 1. 3. c.
19. vide
Magium
miscel. li.
4. ca. 14.

frid. de
his Guilb.

Obser-

bl. 5. cbr.
Proleg.
Brentzij.

Artes tu
rat. de de
est. Gm
a. l. de
oril. q.
ust. de
ontell.
alef.
ost. cbr.
tr. dub.
emig.
dame.
ol. c. 20.

Parificen-
sem l. de
leg. fol.
44. &
Steph.
Durant. l.
de ritib.
Ecccl. l. c.
11. Binsf.
iup.
GG.

vide D.
Aug. l. 2.
te cit.
Dei c. 22.
& l. 81. q. 9.
479 &
Chryf. ho-
mil. 8. in c.
4. ad Ro-
man.
A.

Obferuandum præterea, Non femper Ecclesiastica illa remedia esse effi-
cacia, neque femper homines per ea
maleficijs liberari: duas vero huius rei
causas præcipuas videri, alteram pec-
catum maleficio læsi, vel medicinam
adhibentis; maxime si ea non vacet su-
perftitione, vel si modicam spem fidè-
que habeant; propter quæ indignos ef-
fectu se præstant: causam cenfeo alte-
ram, maius bonum ægri seu læsi, nam
afflictio & ægritudo solent à multis
peccatis homines abstrahere, aut præ-
terita peccata expiare, aut patienti me-
ritum adaugere, & spectantibus pati-
entiæ aliarumque virtutum specimen
præbere. Quid? quod & Gentiles intel-
lexerunt, præstabilius & felicius esse,
patienter aduersa tolerare, quam illæ-
sum nihil omnino aduersæ fortunæ
degustare?g

CAPVT III.

*Quorundam remediorum Ecclesia-
sticorum contra calumnias hæ-
reticorum de-
fensio.*

SOLEMNA semper insani-
unt; qui ex Ecclesiæ matris
gremio; ab eruditione & pie-
tate implumes pulli euola-
runt; quotiescunque vel rei tractatio,
vel male illos mens adigit de cæremoni-
is ritibusque Ecclesiæ Catholice dis-
ferere. Ferunt tamen inter eos furo-
ris & maledicentis palmam, qui Theo-
logiam vix, ac ne vix quidem, à limine
salutarunt; impudentes quidam medi-
ci, arrogantes grammatici, & litigiosi
leguleij, ablit Iurisconsultos vocem,
& sanctum augustumque nomen
rabulis prostituam; qui diuinæ sapien-

A
tiæ, cui vera iuris disciplina innitur,
tam sunt expertes, quam maledicentiæ
virulentæ periti, & superbia hæreticæ
turgidi.

B
Luminaria iuris duo, vnum sæcula-
ris, alterum Ecclesiastica iurispruden-
tiæ, sunt: hoc Soli, illud Lunæ non
abs resimile dixeris, iubar vnum fu-
dit radiatus apex Imperatorius, alte-
rum Pontificius Solem hunc è mundo
tollere conantur hi rabulæ, quia Pon-
tificum; qui B. Petro, in clauium, &
legislationis potestate, successere; fan-
ctiones ignibus traditas, ex hominum
memoriæ, & tribunalium subfellijs ex-
cutere obstinatè nituntur. Diuinum
ergo ius ignorant quod non agnoscunt:
quare nec Iurisconsulti, sed leguleij
merentur audire. Vnus de hoc grege
caninam suam facundiam ante aliquot
annos, in rabiosi fori iurgijs venalem,
scriptis vno in capite fatis, *π. γεργ. ο. σ.*
prodidit, sed & inscitiam suam & an-
tiquitatis omnis ignorationem, quin
& cerebri læsi velaniam simul orbi pro-
palauit, Godelm. *lib. 1. de Lanijis c. 6. à
num. 21.*

C
Reprehendit primo Exorcismos Põ-
tificiorum; & dicit annumerandos
exorcistas Pontificios incantatoribus,
D
cur quæso? *primum, quia Aretius scribit,
hos vt plurimum esse Magos.* scribit Aretius? vah; quantæ fidei? quantæ nimi-
rum hostis Pontificiorum, hæreti-
cus Suingianus. idoneum testem, cui
credas iniurato, hoc cene est Iuriscon-
sultum esse, tales testes adducere? sed
video addi multos alios, & quos hono-
ris (credo) causa nominabat, Chemni-
tium, Lauaterum, Peucerum, Bodi-
num, & V Vierum. bene quod eiudem
farinæ. bene quod hæretici aperti cæ-
teri, vnus vel hæreticus, vel fidei nul-
lius statæ. intestabiles omnes; & vna

B.
Pro exor-
cismis.

linea